

Environmentálne vyhlásenie

spracované v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/193/ES, v znení Nariadenia Komisie (EÚ) 2018/2026 z 19. decembra 2018, ktorým sa mení a dopĺňa príloha IV nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS).

Organizácia:

STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

Mlynské Nivy 61/A

820 15 Bratislava – mestská časť Ružinov

IČO: 53340671

STRABAG

Rok 2024

Obsah

1	Úvod	3
1.1	Všeobecne.....	3
2	Popis organizácie	5
2.1	Úvodné informácie.....	5
2.2	Identifikačné údaje.....	5
2.3	Organizačná štruktúra a vzťah k materským organizáciám	6
2.4	Segmenty organizácie spadajúce pod EMAS	7
2.5	Certifikácia	7
2.6	Prehľad činností, výrobkov a služieb	7
2.7	Najvýznamnejšie zákazky rokov 2016 – 2023.....	8
2.8	Opis rozsahu registrácie v schéme EMAS vrátane zoznamu lokalít zahrnutých do tejto registrácie.....	8
3	Environmentálna politika	9
3.1	Všeobecne.....	9
3.2	Stručný opis systému environmentálneho manažérstva organizácie.....	15
4	Environmentálne aspekty	16
4.1	Všeobecne.....	16
4.2	Významné priame environmentálne aspekty	16
4.3	Významné nepriame environmentálne aspekty	19
5	Environmentálne ciele vo vzťahu k významným environmentálnym aspektom a vplyvom na životné prostredie	21
5.1	Všeobecné ciele	21
5.2	Špecifické ciele	21
6	Opatrenia na zlepšenie vplyvu činnosti organizácie na životné prostredie s ohľadom na významné environmentálne aspekty	24
6.1	Všeobecne	24
6.2	Riadenie významných vplyvov na životné prostredie	26
6.3	Monitoring	26
7	Ďalšie faktory týkajúce sa vplyvu činnosti organizácie na životné prostredie	48
7.1	Havarijná pripravenosť.....	48
7.2	Súlad s požiadavkami právnych predpisov	48
8	Hlavné právne ustanovenia týkajúce sa životného prostredia	49
8.1	Všeobecne.....	49
8.2	Vyhlásenie o dodržiavaní právnych predpisov	51
9	Budúci termín environmentálneho vyhlásenia	52
10	Záver	53
11	Meno a akreditačné číslo alebo číslo licencie environmentálneho overovateľa a dátum schválenia	54

1 Úvod

1.1 Všeobecne

Toto Environmentálne vyhlásenie je spracované na základe a v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/193/ES, v znení Nariadenia Komisie (EÚ) 2018/2026 z 19. decembra 2018, ktorým sa mení a dopĺňa príloha IV nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS).

Jeho účelom je oboznámiť verejnosť, zákazníkov, obchodných partnerov, subdodávateľov, dodávateľov materiálov, investorov, inštitúcie a ďalšie zainteresované strany, zaujímajúce sa o vplyv organizácie na životné prostredie, so systémom posudzovania, vytvárania, implementácie, udržiavania a neustáleho zlepšovania systému manažérstva environmentu a stavom ochrany životného prostredia v spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** Spoločnosť STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o. (STRABAG PS) založená k dňu 25.2.2022 je nástupcom spoločnosti STRABAG Pozemné a inžinierske stavitel'stvo s. r. o. Nová spoločnosť v roku 2022 prebrala aktivity pôvodnej spoločnosti v oblasti pozemných stavieb. Pôvodná spoločnosť STRABAG Pozemné a inžinierske stavitel'stvo s. r. o. zostáva špecializovaná najmä na výrobu a predaj prefabrikátov. Obe spoločnosti sú súčasťou koncernu STRABAG SOCIETAS EUROPAEA (STRABAG SE), ktorý je najväčším poskytovateľom služieb v oblasti stavebníctva v strednej Európe.

Spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.**, ako nástupca predchádzajúcich spoločností, implementovala požiadavky EMAS už v roku 2019 a požiadavky na systém manažérstva environmentu podľa ISO 14001 trvalo uplatňuje už od roku 2005, kedy bola certifikovaná akreditovaným certifikačným orgánom Quality Austria-Trainings, Zertifizierungs und Begutachtungs GmbH a dňa 31.5.2005 jej bol vydaný certifikát.

Predkladaný dokument predstavuje spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** a hodnotí stav a vývoj v oblasti jej prínosu k ochrane životného prostredia od roku 2018.

Environmentálne vyhlásenie, ktoré charakterizuje stav a vývoj ochrany životného prostredia v spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** je voľne dostupné pre všetkých záujemcov ako verejný dokument na webovom sídle Slovenskej agentúry životného prostredia (SAŽP) www.emas.sk, na webovom sídle spoločnosti www.strabag-pozemne.sk a v tlačenej forme v sídle spoločnosti na adrese Mlynské Nivy 61/A, 820 15 Bratislava – mestská časť Ružinov, Slovenská republika. V prípade požiadavky je možné Environmentálne vyhlásenie zaslať záujemcovi elektronicky alebo poštou.

Na webovom sídle spoločnosti www.strabag-pozemne.sk sú k dispozícii aj iné informácie, ktorých súčasťou sú základné údaje o spoločnosti, jej vízii, stratégii, o vydaných certifikátoch, ako aj o rozsahu poskytovaných služieb. Pre zamestnancov spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** a interných pracovníkov koncernu STRABAG SE je toto environmentálne vyhlásenie prístupné prostredníctvom intranetu („STRANET“). Ktokoľvek, kto sa zaujíma o výsledky vplyvu organizácie na životné prostredie, má tak zaistený jednoduchý a slobodný prístup k relevantným informáciám.

1.1.1 Definície pojmov a skratky

1.1.2 Definície pojmov

EMAS: dobrovoľný nástroj Európskej únie vytvorený pre organizácie, ktorý pomáha hodnotiť, riadiť a zlepšovať ich environmentálne správanie.

Environmentálny aspekt: časť činností, produktov alebo služieb organizácie, ktorá súvisí alebo môže súvisieť s environmentom; environmentálny aspekt môže spôsobiť environmentálny vplyv (napr. produkcia odpadov).

Environmentálny cieľ: cieľ stanovený organizáciou v súlade s jej environmentálnou politikou (napr. zníženie produkcie odpadov).

Environmentálny vplyv: nepriaznivá alebo priaznivá zmena environmentu, ktorá úplne alebo čiastočne vyplýva z environmentálnych aspektov organizácie (napr. znečistenie pôdy).

Environmentálne správanie (výkonnosť): správanie súvisiace s manažovaním environmentálnych aspektov; merateľný výsledok, ktorý môže súvisieť s kvantitatívnymi alebo kvalitatívnymi zisteniami a s manažovaním činností, procesov, produktov, systémov alebo organizácií; v súvislosti so systémom manažérstva environmentu sa môžu výsledky merať voči environmentálnej politike, environmentálnym cieľom alebo ďalším kritériám organizácie, využívajúc ukazovatele (indikátory) (napr. množstvo vyprodukovaného odpadu za rok).

Ukazovateľ (indikátor): merateľné vyjadrenie o stave a úrovni operácií, manažérstva alebo situácií.

1.1.3 Použité skratky

BOZP	Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
ČOV	Čistiareň odpadných vôd
EA	Environmentálne aspekty
EV	Environmentálne vyhlásenie
EMAS	Eco-Management and Audit Scheme
ISM/IQM	Integrovaný systém manažérstva (ISO 9001, ISO 10006 , ISO 14001, ISO 45001, ISO/IEC 27001, ISO 22301, ISO 37001, ISO 37301, EMAS)
VEA	Významné environmentálne aspekty
ŽP	Životné prostredie

2 Popis organizácie

2.1 Úvodné informácie

STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o. je nástupcom spoločnosti STRABAG Pozemné a inžinierske stavitel'stvo s. r. o. a pred tým spoločnosti ZIPP BRATISLAVA spol. s r.o. a jej predchodcov. Spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** je renomovaná stavebná spoločnosť, ktorá má v stavebnom priemysle na Slovensku už viac ako 55-ročnú tradíciu. V apríli 1994 sa privatizáciou stala vlastníkom časti štátneho podniku Závody inžinierskej a priemyselnej prefabrikácie. V roku 2004 vstúpil do spoločnosti jeden z najvýznamnejších európskych stavebných koncernov STRABAG SE a **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.**, resp. jeho predchodca, sa stal jeho 100% dcérskou spoločnosťou.

Hlavnými a kľúčovými činnosťami spoločnosti sú najmä:

- plánovanie a realizácia pozemných stavieb, priemyselných stavieb a obytných stavieb,
- obnova a rekonštrukcia historických a pamiatkovo chránených stavieb, národných kultúrnych pamiatok.

Pre svojich zákazníkov spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** zabezpečuje optimálne riešenia a poskytuje komplexné služby. Pridanou hodnotou sú vysoká kvalita, vysoká výkonnosť, presné plnenie termínov dodávok stavieb a silne dimenzované technické, aj výrobné kapacity za súčasného používania technológií a spôsobov riadenia šetrných k životnému prostrediu v rámci životného cyklu stavby.

STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o. má dlhodobo zavedený systém manažérstva kvality, vrátane projektového riadenia, systém manažérstva environmentu, systém manažérstva informačnej bezpečnosti, systém manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, systém manažérstva kontinuity podnikania a od roku 2023 aj systém manažérstva proti korupcii a Compliance. Procesy tohto integrovaného systému manažérstva sú identifikované, zdokumentované a riadené, vrátane zabezpečenia zdrojov na ich fungovanie.

Organizácia si je vedomá zodpovednosti voči životnému prostrediu. Pri príprave a realizácii stavebného zámeru sa snaží ohľaduplne a šetrne zaobchádzať so zdrojmi energií a surovín a zároveň sa usiluje o zníženie emisií a odpadov.

2.2 Identifikačné údaje

Obchodná firma (názov): **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.**

Sídlo: Mlynské Nivy 61/A, 820 15 Bratislava – mestská časť Ružinov

IČO: 53340671

DIČ: 2121451299

IČ DPH: SK2121451299

Štatutárny orgán: konatelia – Ing. Martin Volčko, Ing. Vladimíra Urbanová, Ing. Sylvia Imreová

Web: www.strabag-pozemne.sk

Kontaktné osoby:

Ing. Radoslav Zajac, koordinátor pre systémy manažérstva pre krajinu (koncern STRABAG SE Slovensko)

Tel.: +421 902 902 683

Ing. Jozef Pagáč, poverenec pre systémy manažérstva pre direkciiu (STRABAG PS)

Tel.: +421 911 677 894

Ing. Mária Pastirčíková, environmentalistka – koordinátorka OŽP (STRABAG PS)

Tel: +421 911 590 066

Ťažiskom spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** je realizácia stavieb (vid'. ďalej ods. 2.4 tohto dokumentu).

Organizácia podniká v prenajatých administratívnych priestoroch budovy na adrese sídla na základe nájomnej zmluvy.

2.3 Organizačná štruktúra a vzťah k materským organizáciám

Organizácia **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** je súčasťou európskeho technologického koncernu STRABAG SE, ktorý poskytuje komplexné služby v oblasti stavebníctva. Spoločnosť je lídrom v oblasti stavebných inovácií. História koncernu STRABAG SE začala v Rakúsku a v Nemecku už v 19. storočí. Svoje pôsobenie postupne rozšírila do mnohých ďalších európskych krajín, kde podniká prostredníctvom svojich dcérskych spoločností, z ktorých jednu tvorí práve **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** Hlavným stavebným trhom pre koncern STRABAG SE je Európa, ale stavebné projekty v súčasnosti realizuje vo viac ako 60 krajinách celého sveta.

Koncern STRABAG SE pokrýva svojou činnosťou všetky sféry stavebníctva (pozemné a inžinierske stavitel'stvo, dopravné stavitel'stvo, špeciálne podzemné stavby a stavbu tunelov). Organizačné začlenenie spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** v rámci koncernu je nasledovné:

- **SEGMENT (PODNIKATEĽSKÝ ÚSEK) - JUH+VÝCHOD**
  - **Podnikateľská oblasť 60**
    - **Direkcia TT (realizácia pozemných stavieb)**

Postavenie spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** v rámci koncernu ďalej znázorňuje organizačná štruktúra v Prílohe č. 1 tohto Environmentálneho vyhlásenia.

Vedenie spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** je zrejmé z organizačnej štruktúry organizácie. Vedenie je zodpovedné za trvalé rozvíjanie a uplatňovanie systému manažérstva environmentu a jeho neustále zlepšovanie. Základnou zodpovednosťou vedenia je trvalý rozvoj spoločnosti na základe cieľavedomého a efektívneho zisťovania a naplňovania požiadaviek zákazníkov a všetkých relevantných súvisiacich požiadaviek súčasne so zabezpečením ekonomickej prosperity a ochrany životného prostredia s vedomím potreby trvalo udržateľného rozvoja.

Efektívne fungovanie systému manažérstva environmentu je podmienené funkčnou organizačnou štruktúrou a kompetentnými pracovníkmi. Prijímanie a zapracovanie pracovníkov a postup udržiavania kompetentnosti pracovníkov riadia pracovníci rozvoja ľudských zdrojov a personalistiky. Požiadavky na kompetentnosť pracovníkov sú uvedené v smernici 2.1 SV 01 Riadenie ľudských zdrojov. Popisy pracovných pozícií sú uvedené v osobných zložkách pracovníkov, resp. v „Profile činnosti“ koncernovej aplikácie myHR. Menovité obsadenie funkcií je uvedené v pracovných či iných zmluvách. Organizácia má spracované a zdokumentované rozsahy právomocí, zodpovedností a pracovných povinností pre všetky kategórie funkcií.

Udržiavanie a zvyšovanie kompetentnosti pracovníkov, ako opatrenia na získanie potrebných zručností, je v súčasnosti zabezpečené najmä prostredníctvom e-learningových školení, ktoré pracovníci absolvujú prostredníctvom koncernovej aplikácie myHR na základe e-mailovej notifikácie. V súčasnosti pre pracovníkov pribudlo nové e-learningové školenie pre oblasť

udržateľnosti (SK_Sustainability_essentials). Pracovníci, ktorí ovplyvňujú riadenie environmentálnych aspektov v organizácii sa zúčastňujú aj externých odborných školení, seminárov a konferencií, najmä pri príležitosti zmeny právnych predpisov. Aktuálny počet zamestnancov v **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** je cca 300. Zamestnanci pracujú v prenajatých priestoroch, najmä v administratívnej budove koncernového sídla na ulici Mlynské Nivy 61/A a na stavbách.

2.4 Segmenty organizácie spadajúce pod EMAS

Pod schému EMAS spadajú nasledujúce časti (segmenty) organizácie:

- Dierkcia TT (administratívna budova, dočasné pracoviská – jednotlivé stavby).

Organizačná štruktúra Dierkcie TT spadajúcej pod EMAS je uvedená v Prílohe č. 2 tohto Environmentálneho vyhlásenia.

2.5 Certifikácia

STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o. patrí od roku 1997 aj medzi certifikované organizácie, čo dokazujú ISO-certifikáty jeho predchodcov (najsôr ISO 9001, neskôr ISO 14001 a OHSAS 18001). V súčasnosti má spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** zavedený systém manažérstva podľa:

- ISO 9001:2015 pre oblasť kvality,
- ISO 10006:2017 pre oblasť projektového riadenia,
- ISO 14001:2015 pre oblasť ochrany životného prostredia,
- ISO 45001:2018 pre oblasť bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- ISO/IEC 27001:2013 pre oblasť informačnej bezpečnosti,
- ISO 22301:2019 pre oblasť kontinuity podnikania a od roku 2023 aj
- ISO 37001:2016 pre oblasť protikorupčných opatrení a
- ISO 37301:2021 pre oblasť Compliance.

ISM je implementovaný pre nasledujúce činnosti:

„Plánovanie a realizácia pozemných stavieb, priemyselných stavieb a obytných stavieb. Obnova a rekonštrukcia historických a pamiatkovo chránených budov a národných kultúrnych pamiatok.“

ISM je zaistený prostredníctvom procesného riadenia. Pre jednotlivé zákazky spoločnosti sú spracované Plány zabezpečenia kvality, Kontrolné a skúšobné plány, Plány OŽP pre realizáciu stavby a Plány BOZP.

Systém manažérstva spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** je preverovaný internými a externými auditmi prostredníctvom akreditovaných certifikačných orgánov Quality Austria a QScert.

2.6 Prehľad činností, výrobkov a služieb

Medzi naše činnosti a služby patria činnosti uvedené v ods. 2.6.1 až 2.6.2.

2.6.1 Realizácia pozemných, priemyselných a obytných stavieb

Realizujeme výstavbu náročných bytových domov a polyfunkčných objektov. Spájame tradičné stavebné metódy s inovatívnymi technológiami. Naším cieľom je už dnes spoznať nároky

prichádzajúcej generácie a naše skúsenosti premeniť na celkové riešenie orientované na budúcnosť a trvalo udržateľný rozvoj. Dlhodobá spokojnosť investorov a obyvateľov pre nás pri tom hrá dôležitú úlohu.

Budujeme výnimočné objekty pre služby a priemysel, ktoré budú zodpovedať stále sa meniacom a narastajúcim požiadavkám aj v budúcnosti. Naš rozsiahly program realizácie je šitý na mieru najrôznejším prániam klientov. Siahá od čiastkových výkonov až po výstavbu projektov na kľúč. Zabezpečujeme investorovi vynikajúcu koordináciu a spoluprácu s pracovníkmi, dodržiavanie termínov a kvality, to všetko pri nasadení najlepších technológií aj z hľadiska ochrany životného prostredia.

2.6.2 Realizácia rekonštrukcií historických a pamiatkovo chránených stavieb

Realizujeme rekonštrukcie historických a pamiatkovo chránených budov tak, aby boli zachované pre budúce generácie v čo najlepšom stave. Naším cieľom je zabezpečiť kultúrne dedičstvo budúcim generáciám a zároveň zaistiť bezpečnosť a ochranu životného prostredia.

2.7 Najvýznamnejšie zákazky rokov 2016 – 2023

Ďalej uvádzame prehľad najvýznamnejších zákaziek, ktoré sa nám podarilo úspešne realizovať v posledných rokoch: viď www.strabag-pozemne.sk

2.8 Opis rozsahu registrácie v schéme EMAS vrátane zoznamu lokalít zahrnutých do tejto registrácie

2.8.1 Všeobecne

Predmetom registrácie v schéme EMAS sú nižšie uvedené činnosti a lokality.

2.8.2 Rozsah registrácie

Činnosti, ktoré sú súčasťou schémy EMAS:

- plánovanie a realizácia pozemných stavieb, priemyselných stavieb a obytných stavieb (SK NACE 41.2; 41.20; 41.20.1; 41.20.2; 42; 42.1; 42.11; 42.12; 42.13; 42.2; 42.21; 42.21.1; 42.21.2; 42.22; 42.9; 42.91; 42.99; 43; 43.1; 43.11; 43.12; 43.13; 43.2; 43.21; 43.22; 43.29; 43.3; 43.31; 43.32; 43.33; 43.34; 43.34.1; 43.34.2; 43.39; 43.9; 43.91; 43.99;
- obnova a rekonštrukcia historických a pamiatkovo chránených budov a národných kultúrnych pamiatok (SK NACE 43; 43.1; 43.11; 43.12; 43.13; 43.2; 43.21; 43.22; 43.29; 43.3; 43.31; 43.32; 43.33; 43.34; 43.34.1; 43.34.2; 43.39; 43.9; 43.91; 43.99; 43.99.1; 43.99.9).
- projektovanie a montáž betónových prefabrikátov (SK NACE 43.99; 43.99.1; 43.99.9; 71.12; 41.12.1; 71.12.2; 71.12.3; 71.12.9)

2.8.3 Zoznam zahrnutých lokalít

Lokality, ktoré sú súčasťou schémy EMAS:

- Mlynské Nivy 61/A, 820 15 Bratislava – mestská časť Ružinov,
- dočasné pracoviská (jednotlivé stavby).

3 Environmentálna politika

3.1 Všeobecne

Pri formulovaní Politiky vrcholové vedenie spoločnosti **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.** vychádza z vízie, základných hodnôt a stratégie koncernu STRABAG SE.

Pre oblasť ochrany životného prostredia, energetickej efektívnosti a ďalších tém súvisiacich s udržateľnosťou je v koncerne STRABAG SE formulovaná Environmentálna a energetická politika a Politika udržateľnosti, ktorá bola aktualizovaná resp. vydaná k 6.11.2023:

Environmentálna a energetická politika

(Príloha k Manažérskej príručke STRABAG SE)

Princípy

V súlade s našim mottom „Work On Progress“ neustále pracujeme na zlepšovaní našej energetickej a environmentálnej výkonnosti. Sme presvedčení, že ekologicky udržateľné podnikanie je predpokladom pre udržateľné obchodné modely. Zaviazali sme sa, že v rámci našej sféry vplyvu budeme čo najviac eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie, pokiaľ je to technicky uskutočniteľné a ekonomicky opodstatnené, a urobíme všetko pre to, aby sme znížili negatívne vplyvy aj v rámci nášho dodávateľského reťazca. Aby sme boli aj v budúcnosti jedným zo stavebných technologických lídrov, aj s ohľadom na udržateľnosť, vytvorili sme túto environmentálnu a energetickú politiku a požadujeme, aby bola implementovaná do procesov a štruktúr na všetkých úrovniach.

Dávame si za cieľ:

- Identifikovať environmentálne a klimatické riziká v rámci našej činnosti i v dodávateľskom reťazci a vhodnými opatreniami ich eliminovať.
- Zabrániť škodlivým vplyvom z našej činnosti na životné prostredie, ktoré poškodzujú zdravie človeka, výrazne narušujú jeho prirodzený zdroj pre získavanie a produkciu potravín, alebo mu sťažujú prístup k bezpečnej pitnej vode alebo sanitárnym zariadeniam (napr. kvôli orľu alebo perzistentným organickým znečisťujúcim látkam (napr. POP)).
- Chrániť ekosystémy, aby sa zachovali bioty ľudí a zvierat. Uvedomujeme si svoju zodpovednosť a chceme prispieť k zachovaniu biodiverzity a dodávateľských reťazcov bez odlesňovania. Naše činnosti by nemali viesť k odlesňovaniu alebo poškodzovaniu lesov. Zaviazali sme sa predchádzať a znižovať svetelné a hlukové znečistenie, ako aj škodlivé emisie do ovzdušia, vody a pôdy.
- Podporovať a zvyšovať obehové hospodárstvo, najmä v rámci technologických postupov. Budeme minimalizovať spotrebu prírodných zdrojov, energií a primárnych surovín a predchádzať vzniku odpadu.
- Pomôcť formovať energetickú transformáciu zvyšovaním spôsobilosti v energetickom sektore a znižovať emisie zo stavebných materiálov, procesov a zariadení.
- Optimalizovať environmentálnu a energetickú databázu s cieľom stanoviť merateľné a špecifické kľúčové ukazovatele na kontrolu dosahovania cieľov, odvodzovať od nich opatrenia na neustále zlepšovanie a umožniť transparentné a konzistentné environmentálne a energetické reportovanie.
- Zefektívniť využívanie pôdy v rámci našej činnosti, aby sme obmedzili záber a nepriepustnosť pôdy a zachovali jej kvalitu.
- Aktívnou komunikáciou medzi všetkými zainteresovanými stranami propagovať lémy životného prostredia, energetickej efektívnosti a udržateľnosti a zvyšovať environmentálne povedomie. V márci 2021 sme sa pripojili ku Globálnemu paktu OSN, a preto sme sa zaviazali dodržiavať [desať univerzálnych princípov Globálneho paktu OSN](#)

Uplatňovanie

Zodpovednosť za realizáciu stanovených cieľov v oblasti životného prostredia a energetiky nesie náš generálny riaditeľ.

Cieľom celokoncernovej stratégie udržateľnosti zameranej na energetiku, obehové hospodárstvo a udržateľné dodávateľské reťazce je zabezpečiť doehnutie našich princípov v environmentálnej a energetickej politike.

Na implementáciu stratégie udržateľnosti bola založená sieť na podporu udržateľnosti so zástupcami zo všetkých podnikateľských oblastí, ktorú koordinuje „Sustainability Management“ v spolupráci s koncernovou šéfnou oblasťou Health Safety Wellbeing & Management Systems.

- Na realizované stavby sa pozeráme počas celého ich životného cyklu a podporujeme obehové hospodárstvo. Prostredníctvom hodnotenia životného cyklu špecifického pre realizáciu stavebných prác identifikujeme potenciál na zlepšenie a našim zákazníkom prezentujeme ekologickú pridanú hodnotu stavebných variantov.
- Vyvíjame holistické koncepty materiálov a odpadu a zavádzame celokoncernové riadenie nakladania s odpadom, vrátane nakladania s nebezpečným odpadom.
- Neustále zvyšujeme obsah recyklovaného materiálu v našich výrobkoch a skúmame používanie alternatívnych, obnoviteľných stavebných materiálov. Okrem toho sa snažíme neustále znižovať spotrebu vody v našich podnikových procesoch.

STRABAG SE, Donau-City-Str. 8, 1220 Wien, Tel: +43 1 22422-0, www.strabag.com
Strana 1 z 2, Datum vydania: 06.11.2023

STRABAG
SOCIETAS EUROPAEA

- Pri plnení a realizácii stavieb berieme do úvahy nielen pôvod použitých materiálov, ale aj ich možné využitie po ukončení ich životnosti. Použité materiály a komponenty by mali byť oddeliteľné, demontovateľné a opätovne použiteľné alebo recyklovateľné.
- Zaviazali sme sa udržiavať kvalitu ovzdušia elimináciou pracovných emisií.
- Postupne rozširujeme reportovanie v rámci „Scope 3“, kde sa najskôr zaoberáme priamymi emisiami a následne fugitívnymi. Okrem toho definujeme štandardy pre výpočet uhlíkovej stopy (CO₂) našich produktov a služieb (Product Carbon Footprint, PCF).
- Boli menované zodpovedné osoby a zástupcovia za implementáciu, udržiavanie a ďalší rozvoj systému environmentálneho a energetického manažerstva. Máme zavedený efektívny systém environmentálneho a energetického manažerstva podľa ISO 14001 alebo EMAS, ISO 50001 alebo iný jeho ekvivalent.
- Vytvárame efektívny systém manažerstva pre udržateľné dodávateľské reťazce a do úvahy berieme tiež udržateľnosť pri nakupovaní produktov a služieb. To zahŕňa napríklad uhlíkovú stopu (CO₂), emisie, energetickú efektívnosť a obchodovanie produktov a služieb, ako aj environmentálne a energetické opatrenia príslušného dodávateľa a partnera.
- Našimi riešeniami v oblasti environmentálnych technológií aktívne prispievame k úprave a čisteniu procesných vôd, ako aj k sanácii kontaminovaných pôd.
- Zavedením systému správy energetických údajov identifikujeme energeticky náročné oblasti a potenciály na zlepšenie. Zavedením opatrení energetickej efektívnosti optimalizujeme našu spotrebu energií.
- Ak je to technicky a ekonomicky možné, postupne nahrádzame fosilné zdroje energie obnoviteľnými alebo alternatívnymi zdrojmi energie vo veľkých podnikových procesoch.
- Neustále sa snažíme využívať najlepšie dostupné technológie, aby sme boli energeticky efektívni a zabezpečili udržateľnosť našich výrobných procesov.
- Vytvárame jednotné postupy a definujeme minimálne štandardy pre hospodárenie s palivami. Operatívny, organizačný a energetický manažér, ako aj centrálnym oblastiam a koncernovým štruktúram je umožnené efektívne monitorovanie spotreby paliva.
- Zakladáme si na ekologickej a energetickej úspornosti cestovaní a naďalej podporujeme rozširovanie používania digitálnych alternatív pre účasť na konferenciách a stretnutiach.
- V rámci našich činností sa zaväzujeme zabezpečiť súlad so všetkými zákonnými, zmluvnými a inými environmentálnymi a energetickými požiadavkami a v nadväznosti na to zabezpečujeme zodpovedné zaobchádzanie s chemikáliami.
- Neustále komunikujeme s našimi zainteresovanými stranami. Na tento účel vedieme so všetkými zainteresovanými stranami pravidelné dialógy a zúčastňujeme sa priemyselných iniciatív a združení.

V rámci manažérskeho hodnotenia systému environmentálneho a energetického manažerstva je v pravidelných štruktúrach vyhodnocovaná environmentálna a energetická politika s ohľadom na jej vhodnosť a efektívnosť.

Komunikácia

Zabezpečíme, aby táto energetická a environmentálna politika a systém manažerstva boli pochopené, implementované a udržiavané na všetkých úrovniach našej organizácie. Predovšetkým sme si stanovili za cieľ podporovať systém pravidelnými systematickými školeniami a opatreniami na zvyšovanie povedomia, monitorovať ho v súlade so zavedenými postupmi na auditovanie a rozlíšiť tieto opatrenia na naše dodávateľské reťazce.

Zapájame všetky zainteresované strany a informujeme ich o kritériách, ktoré by sa mali dodržiavať v zmysle tejto environmentálnej a energetickej politiky. Zabezpečíme, aby sa tieto zásady primerane distribuovali a prístupní zainteresovaným stranám a verejnosti.

Predstavenstvo

Politika udržateľnosti

(Príloha k Manažérskej príručke STRABAG SE)

Princípy

Sme si vedomí rôznorodých a dlhodobých dopadov našich podnikateľských aktivít na životné prostredie a ľudí. Preto spolu so všetkými, ktorí sa podieľajú na výstave, vnímame ako našu zodpovednosť zabezpečiť, aby budúce generácie mali prostredie, v ktorom sa opláti žiť – všade tam, kde to môžeme ovplyvniť.

Spolu s našim Etickým kódexom (Code of Conduct) a na základe našich podnikových hodnôt táto politika sumarizuje najdôležitejšie princípy integrity a udržateľného podnikania. Naše chápanie udržateľnosti zahŕňa témy environmentálneho, sociálneho a zodpovedného podnikania (Governance). Tieto nemožno považovať za izolované, ale skôr sa vzájomne sa ovplyvňujúce.

V marci 2021 sme sa pripojili ku Globálnemu paktu OSN a zaviazali sme sa dodržiavať [10 univerzálnych princípov Globálneho paktu OSN](#) v oblastiach ľudských práv, pracovných noriem, ochrany životného prostredia a boja proti korupcii.

Naše hlavné princípy:

Životné prostredie

Prístup k ochrane klímy a životného prostredia riešime komplexne. Cieľom našej stratégie udržateľnosti je klimatická neutralita v celom hodnotovom reťazci do roku 2040. Zameriavame sa na zvyšovanie energetickej účinnosti a nahrádzanie fosílnych palív a tiež sa snažíme predchádzať emisiám v našom dodávateľskom reťazci smerom nahor i nadol.

Pozeráme sa na realizované stavby počas celého ich životného cyklu. Na identifikáciu skutočných environmentálnych vplyvov a potenciálov na zlepšenie používame hodnotenie životného cyklu špecifické pre realizované stavby.

Prostredníctvom inovatívnych technológií zvyšujeme efektívnosť materiálov, podporujeme obehové hospodárstvo v stavebníctve a energeticke efektívnosť pri využívaní zdrojov.

Sociálna zodpovednosť

Stavebníctvo je personálne náročné odvetvie a naši zamestnanci sú naším najcennejším zdrojom. Zaviazali sme sa dodržiavať základné princípy Medzinárodnej organizácie práce (ILO) a Všeobecnej deklarácie ľudských práv.

Zabezpečujeme bezpečné a stabilné pracovné prostredie bez diskriminácie, obťažovania alebo odvetných opatrení a zaväzujeme sa vytvárať rovnaké príležitosti bez ohľadu na rasu, národnosť, pohlavie, sexuálnu orientáciu, náboženstvo, zdravotné postihnutie alebo vek. Zabezpečujeme individuálnu podporu výkonu a rozmanitosť v našich tímoch a zaväzujeme sa udržiavať a neustále zlepšovať štandardy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Zaviazali sme sa zakázať otroctvo, obchodovanie s ľuďmi, detakú prácu a mučenie v našich vlastných obchodných oblastiach i v rámci dodávateľského reťazca.

Sme spoločensky angažovaní a dlhodobo podporujeme vybrané kultúrne projekty.

STRABAG
SOCIETAS EUROPAEA

Zodpovedné podnikanie

Konáme v súlade so zákonom a stanovujeme štandardy integrity a etického správania.

Pri prezentovaní štruktúry riadenia a vedenia si zakladáme na transparentnosti a na zrozumiteľných pracovných metódach, ako aj rozhodovacích a kontrolných procesoch.

Chopíme sa príležitostí a včas identifikujeme riziká – takto sme dlhodobo úspešní.

Zaviazali sme sa dodržiavať rakúsky kódex Corporate Governance (ÖCGK)

V súlade s našim motom „Work on Progress“ neustále spolupracujeme s externými zainteresovanými stranami na implementácii vyššie uvedených princípov. Dodržiavanie a ďalší rozvoj vyššie uvedených aspektov ESG očakávame od manažmentu a všetkých zamestnancov, ako aj od našich dodávateľov, subdodávateľov a ďalších zmluvných partnerov.

Uplatňovanie

Vyššie uvedené princípy a ich implementácia sú stanovené vo forme nariadení a politík a zavádzané prostredníctvom vhodných systémov. Konkrétne témy a úlohy sú zakotvené v jednotlivých podnikateľských, centrálnych a štábných oblastiach. To zahŕňa „Sustainability Management“, koncernovú štábnu oblasť „Health, Safety, Wellbeing and Management Systems“, „People & Culture“, ako aj „Business Compliance“. Na úrovni vrcholového vedenia je za udržateľnosť/ESG zodpovedný náš generálny riaditeľ Klemens Haselsteiner.

Pri implementácii sa spoľehame na nasledovné prvky:

Zavedenie a ďalší rozvoj komplexného riadenia rizík ESG

- Vykonávanie pravidelných analýz na identifikáciu rizík ESG v rámci našej vlastnej oblasti podnikania a medzi našimi dodávateľmi a obchodnými partnermi. Do úvahy berieme obidva pohľady: zvonka dovnútra (riziká spôsobené vonkajším vývojom, ktorý ovplyvňuje naše obchodné činnosti) a zvnútra von (riziká, ktoré vyplývajú z našich činností a majú vplyv na spoločnosť)
- Osvodenie vhodných preventívnych opatrení na predchádzanie rizikám
- Stanovenie nápravných opatrení v prípade rizík

Politiky a kódexy správania

V podstate sú nasledovné:

- Environmentálna a energetická politika
- Politika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
- Politika pracovných podmienok a ľudských práv
- Etický kódex (Code of Conduct) pre všetkých zamestnancov
- Dodávateľský kódex pre našich dodávateľov, subdodávateľov a ostatných obchodných partnerov

Systémy manažerstva

- Systém manažerstva environmentu a systém energetického manažerstva podľa ISO 14001 a ISO 50001
- Systém manažerstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa ISO 45001 ako aj koncernový Podnikový manažment zdravia
- Vybudovanie systému manažerstva „Social Compliance“
- Vybudovanie systému manažerstva pre udržateľné obstarávanie
- Systém manažerstva kvality podľa ISO 9001
- Systém manažerstva „Compliance“ a systém manažerstva proti korupcii ISO 37001 a ISO 37001

STRABAG
SOCIETAS EUROPAEA

- Systém manažérstva ochrany údajov
- Ďalší rozvoj systému manažérstva riadenia rizík, vrátane zohľadnenia rizík ESG

Rozvoj a posilnenie postavenia našich zamestnancov

- Kariérový model a neustále vzdelávanie našich zamestnancov
- Povinné školenie na témy týkajúce sa ESG

Transparentná komunikácia s našimi zainteresovanými stranami / Stakeholder Engagement

- Neustála výmena informácií s našimi zainteresovanými stranami prostredníctvom pravidelných rokovaní a účasť v priemyselných iniciatívach a združeniach
- Pravidelná účasť na vybraných ESG-retingoch s externým overovaním
- Transparentné a konzistentné podávanie správ

Systém oznamovania protispoločenskej činnosti (Whistleblowing system)

Porušenie všetkých aspektov ESG a vyššie uvedených zásad môžu zamestnanci koncernu STRABAG, zamestnanci priamych a nepriamych dodávateľov a subdodávateľov, ako aj iné tretie strany telefonicky alebo e-mailom nahlásiť na určené kontaktné osoby (ombudsmani), alebo v prípade požiadavky anonymne, prostredníctvom našej online oznamovacej platformy.

Komunikácia

Zabezpečíme, aby sa tieto zásady primerane distribuovali a sprístupnili zainteresovaným stranám a verejnosti. Zabezpečíme, aby tu popísané zásady a jednotlivé systémy manažérstva boli pochopené, implementované a udržiavané na všetkých úrovniach našej organizácie a v prípade potreby aj našimi dodávateľmi. Zapájame všetky zainteresované strany a informujeme ich o kritériách, ktoré by sa mali dodržiavať v súlade s touto politikou.

Predstavenstvo

STRABAG
SOCIETAS EUROPAEA

STRABAG SE, Donau-City-Str. 6, 1220 Wien, Tel. +43 1 22422-0, www.strabag.com
Strana 3 z 3, Dátum vydania: 06.11.2023

Na základe koncernovej „Environmentálnej a energetickej politiky“, „Politiky udržateľnosti“ a ostatných politík koncernu STRABAG SE vrcholové vedenie spoločnosti stanovilo a udržiava politiku ISM, v ktorej sú zahrnuté záväzky na správne environmentálne riadenie a na stanovovanie cieľov ochrany životného prostredia v súlade s kontextom organizácie. Environmentálna politika je tak súčasťou ISM ako „POLITIKA SYSTÉMU MANAŽÉRSTVA“, ktorá bola vyhlásená k 1.3.2022 (posledné vydanie). Sú v nej zohľadnené požiadavky záväzných predpisov pre preukazovanie zhody, pre realizáciu procesov, pre prevenciu znečisťovania a ochranu životného prostredia, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a iné.

Environmentálna politika je súčasťou strategického zámeru stanoveného vrcholovým vedením spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitelstvo s.r.o.** pre dosiahnutie vysokých parametrov realizovaných produktov, zabezpečenie prosperity spoločnosti a zabezpečenie ochrany životného prostredia. Pre širšiu verejnosť je Politika zverejnená na webovom sídle spoločnosti www.strabag-pozemne.sk a pre interných pracovníkov koncernu aj na intranete (STRANET).

Environmentálna politika poukazuje na to, aby podnik plnil predsavzatia a ciele vzťahujúce sa na ochranu a nápravu škôd spôsobených na životnom prostredí. Poskytuje rámec pre dlhodobé a krátkodobé ciele, ktoré chce organizácia dosiahnuť. Vyhlásenie environmentálnej politiky v organizácii je prvým krokom smerom k efektívnemu environmentálnemu manažérstvu. Po prijatí jej rámca si organizácia spracúva programy a postupy na dosiahnutie stanovených cieľov. Rámec environmentálnej politiky poskytuje informácie všetkým zainteresovaným stranám o cieľoch a zámeroch organizácie v oblasti ochrany životného prostredia. K tomu, aby environmentálna politika nebola len kusom papiera, musí organizácia preukázať, že vykonáva kroky na zlepšenie jej environmentálneho správania. Dôležité je, aby environmentálna politika vyjadrovala záväzok organizácie na trvalé zlepšovanie a prevenciu a musí byť v súlade s platnou legislatívou.

Celé znenie politiky:

POLITIKA SYSTÉMU MANAŽÉRSTVA

Spoločnosť STRABAG Pozemné stavitelstvo s.r.o. je súčasťou jedného z najväčších európskych stavebných koncernov STRABAG SE a patrí aj medzi najvýznamnejšie stavebné spoločnosti na Slovensku.

Našou hlavnou činnosťou je realizácia všetkých druhov stavieb v oblasti pozemného stavitelstva. Uchľuďujeme sa, aby naša spoločnosť pre všetkých zákazníkov, dodávateľov, subdodávateľov, ako aj širšiu verejnosť predstavovala zárukou dôveryhodného partnera, ktorý dbá o vzájomný vzťah zainteresovaných strán. Preto sa pri realizácii našich výkonov opierame o zásadu partnerstva, dôvery, inovatívnosti, ekonomickej angažovanosti, spoľahlivosti, rešpektu, solidarity a údržateľnosti. S ohľadom na tieto hodnoty a s cieľom zabezpečiť efektívne riadenie v oblasti kvality, ochrany životného prostredia, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, informačnej bezpečnosti, kontinuity podnikania, protikorupčných opatrení a súladu s pravidlami (Compliance) sme sa rozhodli zaviesť a neustále zlepšovať integrovaný systém manažérstva v zmysle požiadaviek systému manažérstva zhotoviteľov vyhradených stavieb a uznávaných medzinárodných štandardov ISO 9001, ISO 14006, ISO 14001, EMAS, ISO 45001, ISO 27001, ISO 22301, ISO 37001 a ISO 19600 / ISO 37301, ktorým prijímame nasledovný záväzok:

- systematickým zvyšovaním kvality poskytovaných služieb pri príprave a realizácii pozemných stavieb, priemyselných stavieb a obytných súborov a pri obnove a rekonštrukcii historických a pamiatkovo chránených stavieb zabezpečiť plnenie požiadaviek našich zákazníkov a tým aj nárast výkonov spoločnosti,
- zvyšovať technológie a technologické postupy, ktoré majú menší vplyv na životné prostredie, ako predpoklad prevencie znečistenia a usilovať sa o šetrné zaobchádzanie s energiou a eurovami, znižovanie emisií a o minimalizáciu vzniku odpadov a havárií,
- zvyšovať technológie, využívať technologické postupy a zabezpečovať pracovné prostredie, ktoré poskytuje požadovanú bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov, ako predpoklad prevencie pred nehodami, pracovnými úrazmi a chorobami z povolania,
- podporovať priebežnú aktualizáciu hardvérového a softvérového vybavenia a vykonávať opatrenia, ktoré umožnia plnenie všetkých aplikovateľných požiadaviek spojených s informačnou bezpečnosťou, ako predpoklad prevencie pred udalosťami a incidentmi informačnej bezpečnosti a kontinuity podnikania,
- eliminovať korupčné správanie a posilňovať pracovníkov, aby bez strachu z odvetných opatrení vyjadrovali obavy a v dobrej viere alebo na základe odôvodnenej domnienky oznamovali protispoločenskú činnosť, ktorá by mohla vykazovať znaky korupčného správania,
- podporovať zmlouvaciu a partnerov pre Business Compliance, aby mohli nezávisle vykonávať dohľad nad dodržiavaním protikorupčných predpisov a súladu s pravidlami a vykonávať príslušné opatrenia,
- uprednostňovať dodávateľov a subdodávateľov, ktorí sú ohľaduplní voči životnému prostrediu a presadzovať u nich dodržiavanie pravidiel v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci rovnako, ako u našich vlastných pracovníkov,
- analyzovať príležitosti a riziká, ktoré sú spojené s našou činnosťou, využiť ich potenciál alebo naopak včas vykonať také nápravné činnosti, ktoré eliminujú ich negatívny vplyv,
- dodržiavať právne a iné požiadavky, ktoré sme sa zaviazali plniť a ktoré sa vzťahujú k našim environmentálnym aspektom, rizikám bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, rizikám informačnej bezpečnosti, rizikám kontinuity podnikania, protikorupčným rizikám a rizikám súladu s predpismi Compliance,
- sledovať a vyhodnocovať ukazovatele, ktoré odzrkadľujú stav a vývoj našich procesov, určovať ciele a definovať programy na ich dosiahnutie,
- zabezpečovať požadovanú úroveň osobnej kvalifikácie, komunikácie a povedomia v oblasti kvality, ochrany životného prostredia, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, informačnej bezpečnosti, kontinuity podnikania, protikorupčných opatrení a Compliance u všetkých našich pracovníkov, ako aj u príslušných zainteresovaných strán a vytvárať potrebné technické, organizačné, finančné a personálne predpoklady za účelom neustáleho zlepšovania nášho integrovaného systému manažérstva a celkovej výkonnosti našej spoločnosti.

V Bratislave, dňa 1.3.2022

Ing. Martin Voľčko   Ing. Vladimíra Urbanová   Ing. Sylvia Imreová
Konatelia – predstavitelia manažmentu

www.strabag-pozemne.sk

STRABAG

3.2 Stručný opis systému environmentálneho manažérstva organizácie

Environmentálne manažérstvo spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** je trvalou súčasťou ISM, ktorý vychádza z požiadaviek noriem pre systém manažérstva kvality (ISO 9001 a ISO 10006), systém manažérstva environmentu (ISO 14001), systém manažérstva bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (ISO 45001), systém manažérstva informačnej bezpečnosti (ISO/IEC 27001), systém manažérstva kontinuity podnikania (ISO 22301), systém manažérstva proti korupcii (ISO 37001) a systém manažérstva Compliance (ISO 37301). Procesy tohto ISM sú identifikované, zdokumentované, riadené a zdroje pre jeho fungovanie sú zabezpečené. Osobou zodpovednou za tieto procesy je „Poverenec pre SM“.

Systém manažérstva environmentu je tiež založený na procesnom prístupe. Procesy sú efektívne a správne udržiavané. Organizácia je projektovo riadená s cieľom neustáleho zlepšovania a funguje na princípoch "PDCA". Vedenie organizácie kladie veľký dôraz na kvalitu a výkonnosť procesov vrátane procesov systému manažérstva environmentu, ktorého základné požiadavky sú opísané v smernici 2.4.1 PS 01 "Riadenie ochrany životného prostredia".

Plánovanie systému manažérstva environmentu slúži na jeho neustále zlepšovanie, napĺňanie environmentálnej politiky a zlepšovanie environmentálneho správania spoločnosti. Aby bolo toto zlepšovanie cielené a efektívne, sú každoročne identifikované významné environmentálne aspekty, aby sa pre ne mohli stanoviť cieľové hodnoty (merateľné alebo hodnotiteľné).

Riadenie ochrany životného prostredia vychádza zo záväzkov v environmentálnej politike a je založené na identifikácii a hodnotení vplyvov významných environmentálnych aspektov vo vzťahu k právnym a iným požiadavkám, ktoré sa spoločnosť zaviazala plniť. Súčasťou riadenia ochrany životného prostredia je samotné riadenie realizácie stavieb, zvyšovanie pripravenosti na havarijné situácie, stanovovanie cieľov a cieľových hodnôt a realizácia environmentálnych programov. Uvedené oblasti sú pravidelne monitorované a hodnotené v rámci Preskúmania manažmentom.

Základný prehľad dokumentov, ktoré sú nástrojmi environmentálneho manažérstva v organizácii:

- Politika systému manažérstva,
- 1.3 PS 01 Príručka systému manažérstva,
- 2.1 SV 01 Riadenie ľudských zdrojov,
- 2.2 PS 01 Zdokumentované informácie,
- 2.4.1 PS 01 Riadenie ochrany životného prostredia,
- 4.2 PS 01 Interné audity,
- 4.2. PS 02 Riadenie nezhodného produktu a nápravné činnosti.

4 Environmentálne aspekty

4.1 Všeobecne

Proces identifikácie a hodnotenia environmentálnych aspektov možno rozdeliť do týchto fáz:

- výber činností, služieb či výrobkov,
- identifikácia environmentálnych aspektov,
- identifikácia druhu environmentálneho aspektu (priamy, nepriamy),
- identifikácia prevádzkových podmienok (bežné, havarijné),
- identifikácia vplyvu environmentálneho aspektu na životné prostredie,
- hodnotenie významnosti environmentálnych aspektov s dopadom na životné prostredie pomocou stanovených kritérií.

Pri hodnotení významnosti environmentálneho aspektu spoločnosť **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.** zvažuje nasledujúce aspekty:

- miera pôsobenia environmentálneho aspektu vzhľadom na celkovú prevádzkovú dobu,
- plnenie právnych a iných relevantných požiadaviek v súvislosti s daným environmentálnym aspektom,
- investície a straty, ktoré sú vyvolané vznikom daného environmentálneho aspektu a pôsobením jeho environmentálneho vplyvu,
- požiadavky a názory záujmových strán súvisiace s daným environmentálnym aspektom a jeho vplyvmi,
- stupeň negatívneho pôsobenia environmentálneho aspektu na zložky životného prostredia a človeka.

Významné environmentálne aspekty sú podkladom pre stanovenie environmentálnych cieľov a cieľových hodnôt, a tým aj pre zlepšovanie environmentálneho správania spoločnosti.

Spôsob identifikácie a hodnotenia významnosti environmentálnych aspektov činností, služieb a výrobkov je v spoločnosti **STRABAG pozemné staviteľstvo s.r.o.** uvedený v procesnej smernici č. 2.4.1 PS 01 Riadenie ochrany životného prostredia a v samotných „Registroch environmentálnych aspektov“.

4.2 Významné priame environmentálne aspekty

Významné priame environmentálne aspekty sú také, ktoré vedú k významným dopadom spoločnosti **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.** na životné prostredie a organizácia ich môže ovplyvniť priamo.

Priame environmentálne aspekty sa v podmienkach organizácie vzťahujú najmä na:

- prašnosť (vplyv na pracovné prostredie a okolie),
- chemické látky používané pri výstavbe (vplyv na povrchové a podzemné vody),
- ropné látky a emisie (vplyv na povrchové a podzemné vody, ovzdušie),
- hlučnosť a vibrácie (vplyv na pracovné prostredie a okolie),
- elektrická energia (spotreba a využívanie „zelenej“ energie – tzn. energie z obnoviteľných zdrojov),
- produkcia odpadov (recyklácia, minimalizácia vzniku odpadu),
- výkopová zemina (materiálové zhodnotenie, vplyv na vodu, pracovné prostredie a okolie).

Environmentálne aspekty sú identifikované pre všetky činnosti a používané stavebné materiály.

Environmentálne aspekty sú identifikované pri zohľadnení podmienok bežných a havarijných stavov, ktoré sa vzťahujú na činnosti minulé, súčasné i plánované. Environmentálne aspekty môžu byť priame a nepriame (stavba po ukončení svojej životnosti). Za identifikáciu environmentálnych aspektov zodpovedá Environmentalistka / Koordinátorka OŽP.

Metodika hodnotenia:

Hodnotenie významnosti vykonáva pracovný tím zložený z Koordinátora pre systémy manažérstva pre Slovensko, Environmentalistky / Koordinátorky OŽP, prípadne Hlavného stavbyvedúceho. Tím vykonáva hodnotenie podľa nižšie uvedených kritérií. Pre vyhodnotenie významnosti aspektov a vplyvu sú rozhodujúce nasledovné kritériá:

- K1 – miera pôsobenia daného environmentálneho aspektu vzhľadom na celkovú dobu prevádzky,
- K2 – plnenie záväzných povinností v súvislosti s environmentálnym aspektom,
- K3 – investície a straty vyvolané vznikom daného environmentálneho aspektu a pôsobením jeho vplyvu,
- K4 – požiadavky a názory zainteresovaných strán súvisiace s daným environmentálnym aspektom alebo jeho dopadom,
- K5 – stupeň negatívneho pôsobenia environmentálneho na zložky životného prostredia a človeka.

Hodnotenie významnosti environmentálneho aspektu sa vykonáva na princípe bodovania od 1 do 4, pričom hodnota 1 predstavuje najmenší negatívny vplyv na životné prostredie a 4 najväčší negatívny vplyv na životné prostredie. Výsledná známka sa vypočíta ako súčet súčinu pridelených bodov s váhami (dôležitosťou) daných kritérií (napr. $4 \times 1 + 2 \times 3 + 3 \times 2 + 2 \times 2 + 2 \times 2 = 24$).

Minimálny počet bodov, ktorý môže environmentálny aspekt dosiahnuť, je 10 (v prípade, že je environmentálnemu aspektu pri všetkých piatich kritériách pridelený 1 bod, t. j. $1 \times 1 + 1 \times 3 + 1 \times 2 + 1 \times 2 + 1 \times 2 = 10$).

Maximálny počet bodov, ktorý môže environmentálny aspekt dosiahnuť, je 40 (v prípade, že sú environmentálnemu aspektu pri všetkých piatich kritériách pridelené 4 body, t. j. $4 \times 1 + 4 \times 3 + 4 \times 2 + 4 \times 2 + 4 \times 2 = 40$). Ak environmentálny aspekt dosiahne menej ako 17 bodov, považuje sa za bezvýznamný (kategória "A"), ak dosiahne 17 až 24 bodov, považuje sa za významný (kategória "B"), ak dosiahne viac ako 24 bodov, považuje sa za veľmi významný (kategória "C").

Informácie, týkajúce sa environmentálnych aspektov, sú zhrnuté v procesnej smernici č. 4.2.1 PS 01 Riadenie ochrany životného prostredia a v samotných Registroch environmentálnych aspektov pre Direkciiu TT a jednotlivé stavby. Pre environmentálne aspekty sú každoročne stanovované environmentálne ciele, opatrenia na ich dosiahnutie, zodpovednosť, prostriedky, časový rámec a spôsob ich vyhodnotenia.

Preskúmanie Registra environmentálnych aspektov a jeho aktualizácia sa vykonáva:

- 1 x ročne pred začiatkom stavebnej sezóny a pri príležitosti spracovania podkladov pre Preskúmanie manažmentom,
- pri výskyte nového environmentálneho aspektu,
- pri výskyte havarijnej situácie alebo ekologickej havárie,
- pri zmene hodnotenia environmentálneho aspektu resp. pri zmene jeho významnosti.

Významné environmentálne aspekty v spoločnosti **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.** sú súčasťou Registrov environmentálnych aspektov – vid' nižšie uvedený príklad:

Register priamych environmentálnych aspektov

ČINNOSŤ	EA (čím vplyva na životné prostredie)	DRUH EA	PREVAZKOVÉ PODMIENKY	VPLYV EA NA ŽP (na čo vplyva)	KRITÉRIUM Č. 1 (mera pôsobenia vzniku daného EA vzhľadom na celkovú prevádzkovú dobu)	KRITÉRIUM Č. 2 (plnenie právnych a iných relevantných požiadaviek v súvislosti s daným EA)	KRITÉRIUM Č. 3 (investície a straty, ktoré sú vyvolané vznikom daného EA a pôsobením jeho environmentálneho vplyvu)	KRITÉRIUM Č. 4 (požadavky a názory zainteresovaných strán súvisiace s daným EA a jeho vplyvmi)	KRITÉRIUM Č. 5 (stupeň negatívneho pôsobenia EA na zložky ŽP a človeka)	HODNOTENIE EA	HODNOTENIE EA (A, B, C)
					1	3	2	2	2	mln. 10, max. 40	
Administratíva											
Činnosť v kanceláriách	papier	priamy	bežné	zdroje	3	1	1	1	1	12	A
	elektrická energia	priamy	bežné	zdroje	4	1	3	1	1	17	B
	odpad	priamy	bežné	voda, pôda	2	1	1	1	2	13	A
Pomocné prevádzky											
Sociálne zariadenia	splaškové vody	priamy	bežné	voda	2	1	2	1	2	15	A
	chemické látky	priamy	bežné	voda	2	1	1	1	2	13	A
Údržba a opravárska činnosť	odpad	priamy	bežné	voda, pôda, vzduch	2	1	2	1	3	17	B
	ropné látky, emisie	priamy	bežné	voda, pôda, vzduch	3	1	2	1	3	18	B
	ropné látky, emisie	priamy	havarijné	voda, pôda, vzduch	1	1	2	3	4	22	B
Stavebná činnosť											
Príprava stavebných prác	prach	priamy	bežné	vzduch, pracovné prostredie	2	2	1	2	2	18	B
	hluk	priamy	bežné	pracovné prostredie	3	2	1	2	2	19	B
	elektrická energia	priamy	bežné	zdroje	2	1	3	1	1	15	A
	ropné látky, emisie	priamy	bežné	voda, pôda, vzduch	3	1	2	1	3	18	B
	ropné látky, emisie	priamy	havarijné	voda, pôda, vzduch	1	1	3	3	4	24	B
	odpad	priamy	bežné	voda, pôda, vzduch	2	1	3	1	2	17	B
	prach	priamy	bežné	vzduch	3	2	1	2	2	19	B
	hluk, vibrácie	priamy	bežné	pracovné prostredie	3	2	1	2	2	19	B
Zemné práce	ropné látky, emisie	priamy	bežné	voda, pôda, vzduch	3	1	2	1	3	18	B
	ropné látky, emisie	priamy	havarijné	voda, pôda, vzduch	1	1	3	3	4	24	B
	zemina	priamy	bežné	pôda, pracovné prostredie, voda	3	2	4	2	1	23	B
	prach	priamy	bežné	vzduch	2	2	1	2	2	18	B
	hluk, vibrácie	priamy	bežné	pracovné prostredie	3	2	1	2	2	19	B
	elektrická energia	priamy	bežné	zdroje	3	1	3	1	1	16	A
Hrubá stavba a dokončovacie práce	ropné látky, emisie	priamy	bežné	voda, pôda, vzduch	3	1	2	1	3	18	B
	ropné látky, emisie	priamy	havarijné	voda, pôda, vzduch	1	1	3	3	4	24	B
	odpad	priamy	bežné	voda, pôda, vzduch	2	1	3	2	2	19	B
	chemické látky	priamy	bežné	voda, pôda, pracovné prostredie	2	1	2	1	3	17	B
	odpad	nepriamy	bežné	pôda	2	2	2	4	-2	24	B

Register environmentálnych aspektov bol spracovaný na základe vplyvov jednotlivých činností stavieb realizovaných v roku 2023 na životné prostredie.

Výhodiskovým podkladom pre hodnotenie jednotlivých kritérií boli rozhodnutia príslušných Okresných úradov, Odboru starostlivosti o životné prostredie a ostatných dokumentov súvisiacich s ochranou životného prostredia na stavbách (napr. lokalita stavby, chránené územie na pozemkoch stavieb a ich okolí, stupeň ochrany vodných zdrojov, stavby v okolí vodných tokoch, ...).

4.3 Významné nepriame environmentálne aspekty

Významné nepriame environmentálne aspekty sú také, ktoré majú významný environmentálny vplyv ale spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** ich môže ovplyvniť iba nepriamo (napr. prostredníctvom dodávateľov a subdodávateľov).

Nepriame environmentálne aspekty sa v podmienkach spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** vzťahujú najmä na:

- problémy súvisiace so životným cyklom výrobkov (projekt, preprava, využívanie a zhodnotenie materiálu, napríklad pri recyklácii odpadu v rámci búracích prác a pod., odstránenie odpadu),
- výber a zloženie služieb (napr. projekt alebo výstavba),
- administratívne a plánovacie rozhodnutia (napríklad stavebné povolenie),
- použitá technológia,
- vplyv v oblasti životného prostredia a správania dodávateľov a subdodávateľov,
- využívanie a kontaminácia pôdy následkom správania dodávateľov a subdodávateľov,
- využívanie prírodných zdrojov a surovín (vrátane energie),
- používanie stavebných materiálov dodávateľom a subdodávateľom,
- miestne problémy súvisiace s výstavbou (hluk, vibrácie, prach, vzhľad atď.) následkom, správania dodávateľov a subdodávateľov,
- dopravné problémy (pri výstavbe).

Metodika identifikácie a hodnotenia významnosti je rovnaká ako v predchádzajúcom prípade (pozri ods. 4.2 tohto dokumentu).

Významné nepriame environmentálne aspekty v spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** sú súčasťou Registrov environmentálnych aspektov – vid' nižšie uvedený príklad.

Register nepriamych environmentálnych aspektov – realizácia stavieb

ČINNOSŤ	EA	DRUH EA	PREVÁDZKOVÉ PODMIENKY	VPLYV EA NA ŽP	K 1	K 2	K 3	K 4	K 5	HODNOTENIE EA	HODNOTENIE EA ("A", "B", "C")		
					1	3	2	2	2		min. 10, max. 40	A	B
Stavebná činnosť													
Prípravné stavebné práce - subdodávateľa	prach	nepriamy	bežné	vzduch, pracovné prostredie	2	2	1	2	2	18		B	
	hluk	nepriamy	bežné	pracovné prostredie	3	2	1	2	2	19		B	
	elektrická energia	nepriamy	bežné	zdroje	2	1	3	1	1	15	A		
	ropné látky, emisie	nepriamy	bežné	voda, pôda, vzduch	3	1	2	1	3	18		B	
	ropné látky, emisie	nepriamy	havarijné	voda, pôda, vzduch	1	1	3	3	4	24		B	
	odpad	nepriamy	bežné	voda, pôda, vzduch	2	1	3	1	2	17		B	

ČINNOST'	EA	DRUH EA	PREVÁDZKOVÉ PODMIENKY	VPLYV EA NA ŽP	K1	K2	K3	K4	K5	HODNOTENIE EA	HODNOTENIE EA ("A", "B", "C")		
					1	3	2	2	2		min. 10, max. 40	A	B
Montážne práce subdodávateľa	prach	nepriamy	bežné	vzduch	2	2	1	2	2	18		B	
	hluk, vibrácie	nepriamy	bežné	pracovné prostredie	3	2	1	2	2	19		B	
	elektrická energie	nepriamy	bežné	zdroje	3	1	3	1	1	16	A		
	ropné látky, emisie	nepriamy	bežné	voda, pôda, vzduch	3	1	2	1	3	18		B	
	ropné látky, emisie	nepriamy	havarijné	voda, pôda, vzduch	1	1	3	3	4	24		B	
	odpad	nepriamy	bežné	voda, pôda, vzduch	2	1	3	2	2	19		B	
	chemické látky	nepriamy	bežné	voda, pôda, pracovní prostredie	2	1	2	1	3	17		B	
Stavba po ukončení doby životnosti	odpad	nepriamy	bežné	pôda	2	2	2	4	2	24		B	

5 Environmentálne ciele vo vzťahu k významným environmentálnym aspektom a vplyvom na životné prostredie

5.1 Všeobecné ciele

K všeobecným a trvalým cieľom spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** patria:

- zabezpečovať realizáciu stavieb v najvyššej možnej kvalite pri dodržiavaní termínov, požiadaviek právnych a zmluvných predpisov, s využitím najnovších stavebných technológií,
- výberom vhodnej technológie zabezpečovať úsporu energie, nielen pri výstavbe, ale aj pri následnom prevádzkovaní stavby,
- podporovať využívanie odstránených stavebných materiálov ako vedľajších produktov, recykláciu odpadov, používanie recyklovaných materiálov a tým podporovať obehové hospodárstvo a prispievať k trvalo udržateľnému rozvoju,
- zvyšovať kompetencie zamestnancov v oblasti kvality, ochrany životného prostredia, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- používať „zelenú“ energiu (z obnoviteľných zdrojov) na stavbách v 100% odbere.

5.2 Špecifické ciele

Vrcholové vedenie na základe vyhlásenej environmentálnej politiky vyhlasuje každoročne ciele na podporu ochrany životného prostredia. Na tieto ciele nadväzujú podrobné programy. Vedenie v pravidelných intervaloch (min. 1x ročne) vykonáva analýzu plnenia prijatých cieľov a následne aktualizáciu a vyhlásenie nových cieľov.

Vyhodnotenie cieľov za rok 2023:

Org. jedn. / lokalita	Obdobné ciele	Krátkodobé ciele	Opatrenia	Vychodisková hodnota k 31.12.2022	Cieľová hodnota k 31.12.2023	Vyhodnotenie 2023
TT / stavby	Udržiavať pozíciu lídie značky na slovenskom stavebnom trhu v oblasti Pozemného staviteľstva a zvyšovať efektívnosť fungovania systému manažérstva environmentu	Zvyšiť environmentálne povedomie v oblasti ochrany životného prostredia, nakladania s odpadmi a riešenia havarijných situácií	Účasť na odborných školeniach a seminároch environmentalistov a pracovníkov zabezpečujúcich rozvoj environmentálneho manažérstva Zabezpečenie školení na zvyšovanie environmentálneho povedomia - školenia témových elektyvedeckých, školenie témových pracovníkov, školenie sebaorganizátorov, e-learning	všetky ústady	všetky ústady	CIEĽ SPLNENÝ: 30.11.2023 p. Ing. Pastrňáková (Environmentálne) absolvovala online seminár: ODPADY V STAVEBNÍCTVE 2024. Kto? realizovala spoloč. Našedatelský FORUM s.r.o., organizátor: spoločnosť 3.10.2023 prabano školenie zamerané na prípravu STRABAG PO na výšer dostavateľov pri nekalosti s odpadmi, školenie: bála p. Ing. Pastrňáková
		Zabezpečiť interné audity a kontrolnú činnosť na stavbách	Zabezpečenie interných audítov a kontrol zameraných na kontrolu dodržiavania schiedateľ v oblasti OŽP zo strany interných audítov (STRAConform) Zabezpečenie interných audítov a kontrol zameraných na kontrolu dodržiavania požiadaviek v oblasti OŽP zo strany interných audítov (vlastných pracovníkov (MoraApp))	Dirlektoria a všetky Objekty (7 x STRAConform)	Dirlektoria a všetky Objekty (max. 5 x STRAConform)	CIEĽ SPLNENÝ: Spoločnosť 5 interných audítov na pracoviskách operatívnej (stavby) + 1 interný audit centrálnych subjektov na centrálnu spoločnosť na úrovni (výstupný audit) sú v dispozícii na odoslaní kvality
TT / stavby	Zvyšovať podiel druhotných surovín na stavbách a podiel recyklačie stavebných odpadov	Udielať podiel materiálneho zhodnocovania odpadov na úrovni z roku 2022 (59%)	Odvozovanie stavebných odpadov na materiálne zhodnocovanie (príprava na opätovnú použítie, zber, recyklačia...) Odvozovanie zberu na spätné zoskupenie	69%	>95%	CIEĽ SPLNENÝ: V roku 2023 bolo materiálovo zhodnotených 69,78% všetkých odpadov
		Zvyšiť podiel materiálneho zhodnocovania stavebných odpadov a odpadov z demoliácií (odpady začínajúce ket. č. 17 bez zeminy) na min. 95%	Odvozovanie stavebných odpadov na materiálne zhodnocovanie (príprava na opätovnú použítie, zber, recyklačia...)	57%	>95%	CIEĽ SPLNENÝ: V roku 2023 bolo materiálovo zhodnotených 69,63% stavebných odpadov
TT / sídlo, stavby	Znižovať spotrebu surovín, neobnoviteľných zdrojov energie, množstvo emisií a smerovať ku klimatickej neutralite - do 2025 klimaticky neutrálna administratívne činnosť, do 2030 klimaticky neutrálna stavebné projekty	Zvyšiť efektívnosť strobovej výroby výšerou presmerovať a znížením množstva emisí a odpadov množstvom stavebných mechanizmov a využitím 3D-technológií, konceptov LEAN a B&I	Zabezpečenie 3D-technológií pri výšerách stavebných mechanizmov (3D-úprava terénu, 3D-úloženie...) Dš/16 hodnota nasadzovania nástrojov LEAN (Pohl Planning, 5S atď.) Časť podpora nasadzovania nástrojov BIM Časť podpora digitalizácie pri riadení, výrobných i podporných činnosťach (rozšírenie EDMS (et. document management) a TEAMS na každom novom projekte - Drogbau a TEAMS, nasadenie nástroja "easyfeedback" na zhrnutie spätné vstupy od zákazníka; Inštalácia BW-Be-601 ako termínovej aplikácie	požívateľné pôvodných technológií stavebné výroby	požívateľné nových technológií stavebné výroby	CIEĽ SPLNENÝ: V roku 2023 sa vykonávala kontrola množstva vykonaných prác na základe modelov: Počet projektov: 2 (výšer, Villa Ruzicka Terasy) V roku 2023 používame 3D-úprava terénu nasadzovania nástrojov LEAN, viac výšerov a výšerov budov, ktoré sú v roku 2024, nakoľko pre spoločnosť bude usťavený nový LEAN support. V roku 2023 prebehlo aj interné využívanie VR / AR: Počet projektov: 7 (Hoval - R, Rozvahova nemocnica - T, Vardena - R, Mätle - R, Benich Rózof - T, Showroom (práve) - T, V&P Hava (odst.) - T) (výšer) močne vstúpil na B&I (odst.) Digitalizácia prostredím napríklad: digitálna strobná kvalita, čas operatív, atď. Po administratívne činnosť, vstúpil as výšer Drogbau a Termy, prostredím aj riadenie spoločnej ústby od zákazníkov cez našu "easyfeedback". (Z dôvodu organizačných záleží v rámci koncernu nebolo zanal aplikácie Be-Soft inštalované ako terprátové aplikácie)
			Podpora elek mobility, zapožičovanie jazdy ekologickému režimu, náložné sledovanie FuelTracker za strany jazdných Objekt	2,11 kg CO ₂ produkt. hod. ⁻¹	≤ 2,00 kg CO ₂ produkt. hod. ⁻¹	CIEĽ NEPLNENÝ: Množstvo elek. CO ₂ na produktívnu hod. dosiahlo v roku 2023 hodnotu 2,27 kg eCO ₂ produkt. hod. ⁻¹ (merané za celú organizačnú jednotku vrátane výroby prestaviteľov). Elek mobility bol zapožičaný a nahádzka stavba inštalovaná na prechádzke v Podunajských zleťoch, v sídle spoločnosti STRABAG BMTL, ako správny vozidlo panu. V rámci koncernu sa výšerou sledujú implementácia a akumulácia elektrickej energie na výšerou výšerových čpček (tram.) vstúpil používané od STRABAG BMTL)
			Znížiť uhlíkovú stopu z P&M pod 2,00 kg CO ₂ produkt. hod. ⁻¹	Passera elek mobility - inštalácia nabíjacej stanice v sídle spoločnosti a zakúpenie referenčného elekromobilu Nasadenie stavebné mechanizma a výšerovné akumulátory batovej energie na výšerou výrobných čpček a pod.		

Na rok 2024 sú stanovené nasledujúce špecifické ciele vo vzťahu k významným environmentálnym aspektom:

Org. jedn. / lokalita	Dlhodobé ciele	Krátkodobé ciele	Opatrenia	Východisková hodnota k 31.12.2023	Cieľová hodnota k 31.12.2024
TT / stavby	Udržiavať pozíciu silnej značky na slovenskom stavebnom trhu v oblasti Pozemného staviteľstva a zvyšovať efektívnosť fungovania systému manažérstva environmentu	Zvýšiť environmentálne povedomie v oblasti ochrany životného prostredia, nakladania s odpadmi a riešenia havarijných situácií	Účasť na odborných školeniach a seminároch environmentalistov a pracovníkov zabezpečujúcich rozvoj environmentálneho manažérstva Zabezpečenie školení na zvyšovanie environmentálneho povedomia - školenie hlavných stavbyvedúcich, školenie vlastných pracovníkov, školenie subdodávateľov, e-Learning	všetky stavby	všetky stavby
		Zabezpečiť interné audity a kontrolnú činnosť na stavbách	Zabezpečenie interných auditov a kontrol zameraných na kontrolu dodržiavania požiadaviek v oblasti OŽP zo strany interných auditorov (STRAconform) Zabezpečenie interných auditov a kontrol zameraných na kontrolu dodržiavania požiadaviek v oblasti OŽP zo strany interných auditorov i vedúcich pracovníkov (More4app)	Direkcia a všetky Oblasti (min. 5 x STRAconform)	Direkcia a všetky stavby na direkcii
TT / stavby	Zvyšovať podiel druhobných surovín na stavbách a podiel recykácie stavebných odpadov	Udržať podiel materiálneho zhodnocovania odpadov nad 99%	Odovzdávanie stavebných odpadov na materiálne zhodnotenie (príprava na opätovné použitie, zber, recyklácia...) Odovzdávanie zeminy na spätné zasypávanie	99,76%	≥99%
		Udržať podiel materiálneho zhodnocovania stavebných odpadov a odpadov z demolácií (odpady začínajúce kat. č. 17 bez zeminy) nad 99%	Podpora využívania zeminy (príp. iných odstránených stavebných materiálov) ako vedľajšieho produktu Odovzdávanie stavebných odpadov na materiálne zhodnotenie (príprava na opätovné použitie, zber, recyklácia...)	99,63%	≥99%
TT / stavby		Zvýšenie povedomia k ochrane životného prostredia na stavbách	Spustenie nového koncernového e-learningového školenia "Sustainability Essentials" ("Základy udržateľnosti") cez myHR		E-learningové školenie IMS v myHR
			Absolvovanie e-learningového školenia "Sustainability Essentials" ("Základy udržateľnosti") pracovníkmi		% absolvovaných školení
TT / sídlo, stavby	Znížovať spotrebu surovín, neobnoviteľných zdrojov energie, množstvo emisií a smerovať ku klimatickej neutralite - do 2025 klimaticky neutrálna administratívne činnosť, do 2030 klimaticky neutrálna stavebné projekty	Zvýšiť efektívnosť stavebnej výroby vyššou prenosnosťou a znížením množstva emisií z odpadov nasadením stavebných mechanizmov a využitím 3D-technológií, konceptov LEAN a BIM	Zabezpečenie 3D-technológií pri ovladení stavebných mechanizmov (3D-úprava terénu, 3D-frézovanie...)	používanie nových technológií stavebnej výroby	používanie nových technológií stavebnej výroby
			Ďalšia podpora nasadzovania nástrojov LEAN (Pull Planning, 5S atď.)		
			Implementácia a aktívne použitie softwaru - digitálnej taktovanej tabule (DTST) na pilotnom projekte		
			Ďalšia podpora nasadzovania nástrojov BIM		

6 Opatrenia na zlepšenie vplyvu činnosti organizácie na životné prostredie s ohľadom na významné environmentálne aspekty

6.1 Všeobecne

Zavedené opatrenia na zlepšenie environmentálneho správania spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.**, na dosiahnutie všeobecných a špecifických cieľov a na zabezpečenie súladu s platnými právnymi predpismi v oblasti ochrany životného prostredia vychádzajú z princípov Demingovho cyklu PDCA a požiadaviek medzinárodného štandardu ISO 14001.

Spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** identifikovala procesy a činnosti, ktoré majú alebo môžu mať významné environmentálne aspekty a riadi ich v súlade so svojou environmentálnou politikou. Organizácia má spracované a udržiavané Registre environmentálnych aspektov, ktoré sú podkladom pre riadenie prevádzky takým spôsobom, aby boli ich negatívne environmentálne vplyvy čo najviac minimalizované. Vplyv činnosti organizácie v súvislosti s dôsledkami environmentálnych aspektov je monitorovaný prostredníctvom prevádzkových kontrol, interných a externých auditov.

Organizácia má stanovené zodpovednosti a právomoci v oblasti OŽP na koncernovej, tak aj na internej úrovni. Za nastavenie systému manažérstva a controlling zodpovedá Koncernová štábná oblasť STRABAG KSB.12 BC&MS a interné oddelenie BOZP, QM, OŽP, ktorého súčasťou je aj interný kľúčový pracovník – Environmentalistka / Koordinátorka OŽP. Na stavbe za ochranu životného prostredia zodpovedá Hlavný stavbyvedúci (TGL) a príslušní Stavbyvedúci (BLT) a za dodržiavanie stanovených požiadaviek všeobecne všetci pracovníci, o čom sú aj pravidelne preškoľovaní (opakované školenia pre zvýšenie environmentálneho povedomia pracovníkov vrátane subdodávateľov).

Už pri uzatváraní zmlúv so zákazníkmi zodpovedný pracovník preskúma, či požiadavka zákazníka je splniteľná z hľadiska OŽP a či neprinesie spoločnosti problémy s plnením právnych a iných požiadaviek v tejto oblasti.

Organizácia zároveň kladie požiadavky aj na subdodávateľov, pričom v rámci riadenia realizácie stavby vykonáva kontrolu ich činností. Požiadavky na subdodávateľov z hľadiska nepriamych environmentálnych aspektov sa premietajú aj do hodnotenia a výberu subdodávateľov a dodávateľov v rámci koncernovej aplikácie STRABIS a následne aj do dodávateľských zmlúv.

Organizácia má spracované postupy havarijnej pripravenosti.

Pre každú stavbu je spracovaný „**Plán ochrany životného prostredia (OŽP) pre realizáciu stavby**“ (ďalej len Plán OŽP).

Je v ňom kompletne zapracovaná legislatíva SR týkajúca sa ochrany životného prostredia a spracováva sa konkrétne na danú stavbu z podkladov EIA, príslušných povolení a podľa technickej dokumentácie.

Za spracovávanie Plánu OŽP je zodpovedná Environmentalistka / Koordinátorka OŽP spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.**, ktorá Hlavného stavbyvedúceho zaškolí o aplikácii platnej legislatívy z oblasti ochrany životného prostredia a požiadaviek príslušných orgánov štátnej správy pre konkrétnu stavbu. Hlavný stavbyvedúci následne zaškolí vlastných pracovníkov na stavbe a poverí jedného z nich, aby zabezpečil školenie subdodávateľov. Všetky záznamy zo

školenia sú potvrdené menami a podpismi školených pracovníkov a podpisom školiteľa. Týmto spôsobom sú o ochrane životného prostredia oboznámení všetci pracovníci na stavbe.

Za dodržiavanie ochrany životného prostredia na danej stavbe zodpovedá Hlavný stavbyvedúci. Na stavbách sú vykonávané priebežné kontroly zo strany interných pracovníkov organizácie, ako aj interné a externé audity zo strany koncernových pracovníkov a pracovníkov certifikačných orgánov a environmentálnych overovateľov.

Externý audit podľa medzinárodného štandardu ISO 14001 a environmentálne overovanie podľa schémy EMAS prebieha 1x ročne.

Obsah Plánu OŽP pre realizáciu stavby

1 DÔLEŽITÉ TELEFÓNNE ČÍSLA

2.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE CHARAKTERIZUJÚCE STAVENISKO.....
3.	ZÁMER A CIEĽ .....
4.	POJMY (ZO ZÁKONA Č. 79/2015 Z. Z.).....
5.	SKRATKY .....
6.	SÚVISIACA DOKUMENTÁCIA.....
7.	OCHRANA PRÍRODY .....
8.	OCHRANA VÔD .....
9.	OCHRANA OVZDUŠIA .....
10.	KOMPETENCIE .....
11.	KOŇTROLA DODRŽIAVANIA „PLÁNU OŽP PRE REALIZÁCIU STAVBY“ .....
12.	HYGIENICKÉ ZARIADENIA NA STAVBE .....
13.	PLÁN NAKLADANIA S ODPADOM.....
14.	NAKLADANIE S NEBEZPEČNÝMI CHEMICKÝMI LÁTKAMI A ZMESAMI.....
15.	LIKVIDÁCIA MATERIÁLU Z VÝKOPOV .....
16.	HLUK A VIBRÁCIE.....
17.	ZÁSADY PRE UDRŽIAVANIA PORIADKU NA STAVBE.....
18.	HAVARIJNÉ STAVY.....
19.	VÝSTRAŽNÉ PIKTOGRAMY .....

PRÍLOHA Č. 1 K PLÁNU OŽP:

ZOZNAM ČINNOSTÍ RELEVANTNÝCH PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE (ENVIRONMENTÁLNE ASPEKTY STAVBY)

PRÍLOHA Č. 2 K PLÁNU OŽP:

VYHLÁŠKA MŽP SR Č. 344/2022 O STAVEBNÝCH ODPADOCH A ODPADOCH Z DEMOLÁCIÍ

Plánované opatrenia:

- zvyšovanie odborných znalostí kľúčových pracovníkov v oblasti ochrany životného prostredia,
- zvyšovanie environmentálneho povedomia pracovníkov organizácie a pracovníkov subdodávateľov,
- zvyšovanie podielu odpadov odovzďávaných na materiálne zhodnocovanie vrátane spätného zasypávania,
- podpora selektívnej demolácie a zvyšovanie opätovného používania stavebných materiálov na stavbách,
- zvyšovanie používania recyklovaných materiálov na stavbách,
- používanie recyklovaného papiera na kancelárske činnosti,
- nákup zelenej energie,
- podpora elektromobility.

6.2 Riadenie významných vplyvov na životné prostredie

Základné oblasti riadenia vplyvov súvisiacich s významnými environmentálnymi aspektmi a ich vplyvmi sú nasledovné:

- spotreba energií,
- spotreba materiálov (kamenivo a betón),
- ochrana vôd a pôdy,
- nakladanie s odpadmi,
- ochrana prírody a krajiny,
- ochrana ovzdušia (uhlíková stopa).

Postupy v oblasti riadenia ochrany životného prostredia, pozostávajúce z konkrétnych procesných úloh, zodpovednosti za ich vykonanie, vstupov, výstupov a termínov sú uvedené v procesnej smernici č. 2.4.1 PS 01 Riadenie ochrany životného prostredia.

6.3 Monitoring

6.3.1 Všeobecne

Spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** stanovila kľúčové a ďalšie relevantné indikátory (environmentálne ukazovatele), ktoré sa týkajú jej priamych environmentálnych aspektov.

Každý hlavný ukazovateľ obsahuje:

- údaj A vyjadrujúci celkový ročný vstup / výstup v danej oblasti,
- údaj B vyjadrujúci ročnú referenčnú hodnotu odrážajúcu činnosť organizácie,
- údaj R vyjadrujúci pomer medzi údajmi A a B.

Vzhľadom na organizačné zmeny, ktoré v roku 2022 vyústili do rozdelenia spoločnosti a vzniku dvoch samostatných právnych subjektov, boli údaje za spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.**, ktoré realizuje pozemné a inžinierske stavby a ktoré podlieha environmentálnemu overovaniu, aktualizované a očistené od údajov z činností, ktoré v súčasnosti nespádajú pod portfólio overovanej spoločnosti. Za referenčný údaj „Ročný obrat“ je považovaný finančný objem výkonu činností spadajúcich pod environmentálne overovanie (realizácia pozemných a inžinierskych stavieb) a „Počet produktívnych hodín“ je počet pracovných hodín pracovníkov v rámci spoločnosti.

6.3.2 Kľúčové indikátory

Vzhľadom na rozdelenie pôvodnej spoločnosti na dva samostatné právne subjekty v roku 2022, boli hodnoty kľúčových ukazovateľov očistené a aktualizované za celé sledované obdobie od roku 2018 tak, aby zohľadňovali činnosti podliehajúce environmentálnemu overovaniu už len nového právneho subjektu STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o. Referenčné hodnoty obratu (€) zodpovedajú objemu výkonu spoločnosti za činnosť realizácie stavieb a referenčná hodnota počtu zamestnancov bola upresnená počtom produktívnych (odpracovaných) hodín zamestnancov (h).

6.3.2.1 Energia

V rámci spotreby energií sa hodnotia nasledovné celkové ročné vstupy (viď nasledujúca tabuľka):

- celková priama spotreba energie (celkové množstvo energie spotrebovanej za rok v kWh / MWh),
- celková spotreba energie z obnoviteľných zdrojov (kWh) (pozn.: spotreba energie z obnoviteľných zdrojov je na princípe odberu elektrickej energie od dodávateľa, ktorý Certifikátom dokladuje, že elektrina dodaná koncovému odberateľovi je vyrobená z obnoviteľných zdrojov energie, ktorej pôvod je preukázaný zárukou pôvodu elektriny)
- celková výroba energie z obnoviteľných zdrojov (kWh) (pozn.: výroba energie z obnoviteľných zdrojov počíta z vlastnou výrobou elektrickej energie prostredníctvom fotovoltaických panelov). V súčasnosti spoločnosť generuje tepelnú energiu pri vykurovaní a chladení prostredníctvom tepelných čerpadiel v budove koncernového sídla STRABAG SE na Mlynských nivách v Bratislave.

Tabuľka spotreby energií (elektrická energia, PHM):

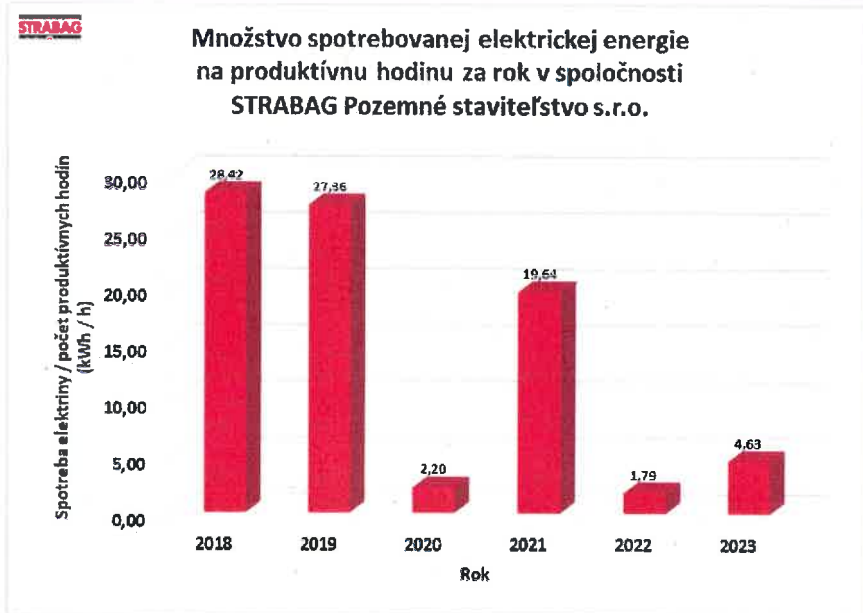
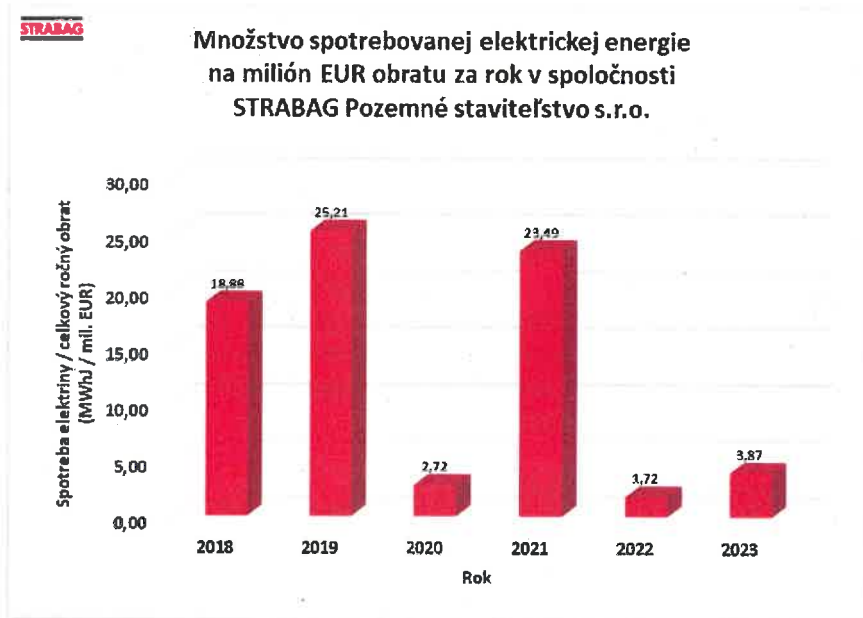
č.	Rok		2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Vstupy A							
1.		Elektrina (kWh)	4 590 737	3 985 622	297 660	2 179 629	183 103	416 178
2.	Celková priama spotreba energie (celkové množstvo energie spotrebovanej za rok)	PHM (t)	421 508	338 650	268 670	257 961	318 720	332 822
3.		PHM (kWh)	4 216 716	3 895 042	2 672 947	2 554 681	3 171 232	3 311 737
4.		Celkom (súčet Elektrina a PHM kWh)	8 807 453	7 883 664	2 970 607	4 734 310	3 354 335	3 729 915
5.	Celková spotreba energie z obnoviteľných zdrojov od dodávateľa el. energie	Elektrina (kWh)					169 920	391 523
6.	Celková vlastná výroba energie z obnoviteľných zdrojov	Elektrina (kWh) (FVE)	0	0	0	0	0	0
7.		Ročný obrat (mil. EUR)	243	158	109	93	107	108
8.	Výstupy B (ročné referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	Počet produktívnych hodín (h)	161 548	145 782	135 159	110 988	102 467	90 396
9.		Počet zákaziek (ks)	85	57	55	38	27	23
10.	Kľúčový ukazovateľ R (pomerní medzi A a B)	Spotreba elektriny / ročný obrat (MWh / mil. EUR)	18,88	25,21	2,72	23,49	1,72	3,87
11.		Spotreba elektriny / počet produktívnych hodín (kWh / h)	28,42	27,36	2,20	19,64	1,79	4,63
12.		Spotreba PHM / ročný obrat (MWh / mil. EUR)	17,34	24,62	24,44	27,54	29,75	30,67
13.		Spotreba PHM / počet produktívnych hodín (kWh / h)	26,10	26,72	19,78	23,02	30,95	36,64
14.		Spotreba elektriny z obnoviteľných zdrojov / ročný obrat (MWh / mil. EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	1,59	3,63
15.		Spotreba elektriny z obnoviteľných zdrojov / počet zákaziek (MWh / ks)	0,00	0,00	0,00	0,00	6,29	17,02

Vyhodnotenie trendu:

Celkové množstvo spotrebovanej energie je závislé na celkovom počte a type zákaziek, ako aj na referenčných hodnotách, ku ktorým sa spotreba energie vzťahuje. To znamená, že ak sa

zvýši spotreba elektrickej energie z dôvodu energetickejšieho stavby a zároveň klesne obrat alebo počet realizovaných zákaziek, dôjde k zvýšeniu sledovaných hodnôt. Podobne to môžeme pozorovať pri pohonných hmotách (PHM – nafta, benzín), ak sa zvýši ich spotreba a zároveň klesne počet zamestnancov meraný počtom produktívnych hodín, takisto dôjde k zvýšeniu sledovaných hodnôt. Z toho dôvodu môžeme vidieť, že trend pri ukazovateli spotrebovanej elektrickej energie značne kolíše.

V roku 2023 sa spotreba elektriny v porovnaní s predchádzajúcim rokom mierne zvýšila z 1,72 na 3,87 MWh na milión EUR obratu a z 1,79 na 4,63 kWh na produktívnu hodinu.

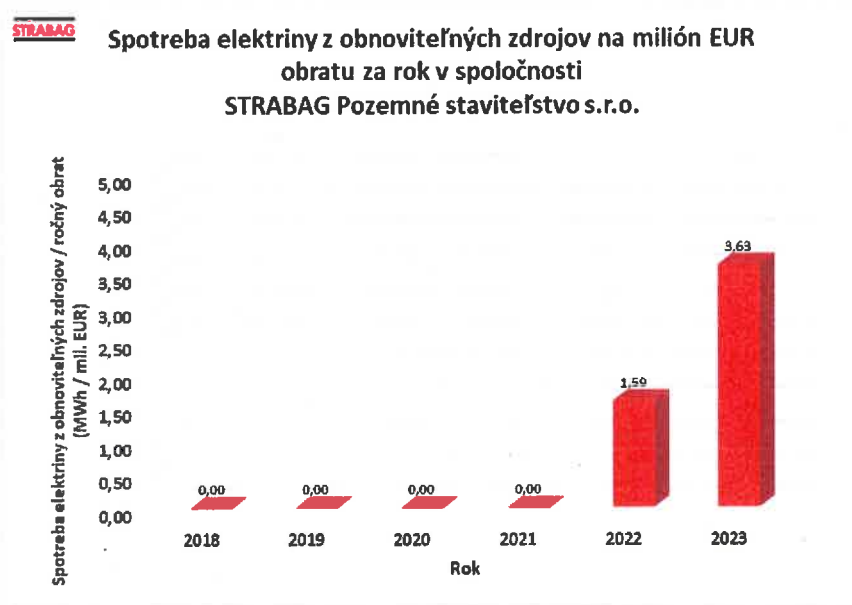
Celkové množstvo spotrebovanej elektrickej energie na stavbách nepochádza len z obnoviteľných zdrojov, nakoľko energetický mix zdrojov, z ktorých distribučné spoločnosti dodávajú elektrickú energiu, je rôznorodý.

V budúcnosti plánujeme používať aj vlastnú elektrickú energiu vyrábanú z obnoviteľných zdrojov prostredníctvom inštalácie fotovoltaických panelov na objektoch zariadení stavenísk alebo v sídle spoločnosti.

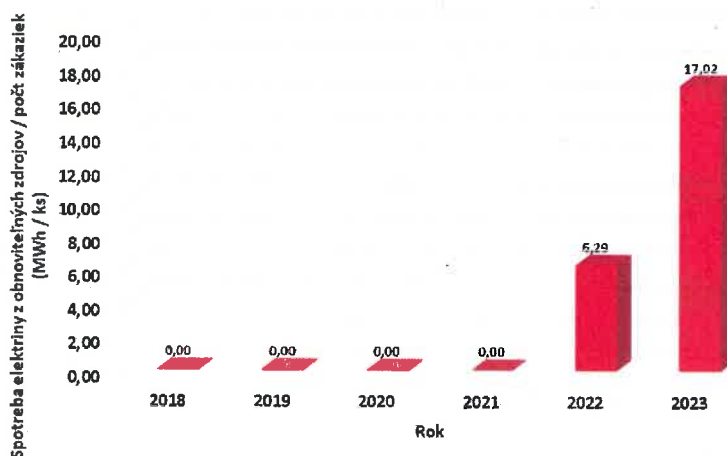
V roku 2023 spoločnosť STRABAG PS odobrala 391,523 MWh zelenej energie (Certifikát spoločnosti Slovenské elektrárne – energetické služby, s.r.o.):

V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa v roku 2023 spotreba elektriny z obnoviteľných zdrojov energie zvýšila z 1,59 na 3,63 MWh na milión EUR obratu a zo 6,29 na 17,02 MWh na zákazku.

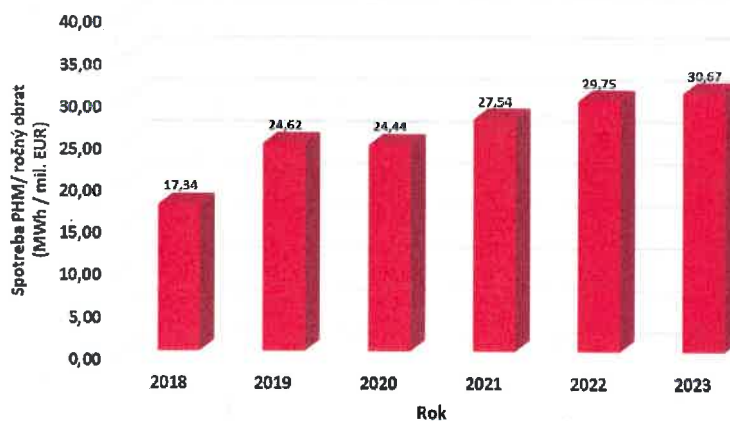

Spotreba elektriny z obnoviteľných zdrojov na zákazku
za rok v spoločnosti
STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

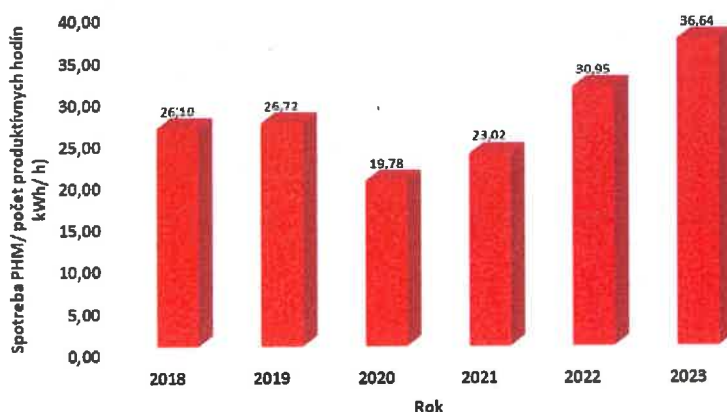

Nárast spotreby PHM, ktorý je viditeľnejší najmä pri druhom pomernom ukazovateli v prepočte na produktívnu hodinu, bol v posledných dvoch rokoch zapríčinený najmä nárastom spotreby PHM a poklesom počtu zamestnancov. Pozitívne čísla v období rokov 2020 až 2021 boli ovplyvnené najmä pandémiou COVID-19, kedy bola obmedzená mobilita obyvateľstva a v spoločnosti sa vo zvýšenej miere využívala aj práca na „Home Office“.

Množstvo spotrebovaných PHM
na milión EUR obratu za rok v spoločnosti
STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

Množstvo spotrebovaných PHM
na produktívnu hodinu za rok v spoločnosti
STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

Nakoľko sa tento ukazovateľ, spolu s produkciou skleníkových plynov (CO₂), považuje v koncerne STRABAG SE za jeden z kľúčových pre dosiahnutie klimatickej neutrality, bola v roku 2022 rozbehnutá kampaň „Ready. ECO. Go.“ Jej cieľom je zlepšiť environmentálne návyky vodičov a tým znížiť tým spotrebu nafty a zároveň aj produkciu emisií.

Metodika výpočtu uhlíkovej stopy je založená na meraní spotreby PHM v spoločnosti, na základe ktorej sa odvodzuje produkcia ekvivalentu CO₂ (eCO₂) v prepočte na výkon spoločnosti v EUR a počet produktívnych hodín. Zdrojom údajov je koncernová aplikácia CarbonTracker.

6.3.2.2 Materiály

V rámci spotreby materiálov sa hodnotia nasledovné celkové ročné vstupy (viď nasledujúca tabuľka):

- spotreba materiálu na stavbách (celkové množstvo kameniva a betónu spotrebovaného za rok v t a m³ a za rok 2023 bolo pridané aj množstvo odstránených stavebných materiálov ako vedľajší produkt v t).

Ročný množstevný tok používaných kľúčových materiálov nie je priamym významným environmentálnym aspektom a nemožno ho určiť dostatočne presným meraním ani výpočtom. Vlastná realizácia výstavby je z časti zabezpečovaná inými subjektami (dodávateľmi a subdodávateľmi) na základe zmlúv. Niektorí subdodávatelia, používajú vlastné materiály, z ktorých realizujú stavbu. Množstevný tok používaných materiálov na stavbe od dodávateľov je ťažko sledovateľný.

Množstevný tok používaných kľúčových materiálov vyplýva z projektu, ktorý vypracováva obvykle iná spoločnosť. Z uvedených dôvodov nie je tento indikátor v spoločnosti STRABAG Pozemné a staviteľstvo s.r.o. presne určiteľný.

Na druhej strane novelizácia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nová vyhláška MŽP SR č. 344/2022 Z. z. o stavebných odpadoch a odpadoch z demolácií umožnili nakladať s niektorými odstránenými stavebnými odpadmi ako s vedľajším produktom, ktorý nemusí byť automaticky klasifikovaný ako odpad v prípade, ak nie je využitý na stavbe, z ktorej pochádza. Tým sa viac otvorila cesta k podpore obehového hospodárstva a sledovania ukazovateľa, ktorý indikuje znižovanie množstva odpadov a zároveň zvyšovanie používania druhotných materiálov v stavebníctve.

Spoločnosť STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o. sleduje nasledujúce toky materiálov, ktoré sama zabezpečuje.

Na stavbách sú to:

- kamenivo,
- betón,
- vedľajší produkt.

V administratívnej budove je táto spotreba:

- kancelárskeho papiera formátu A4 a A3,
- elektrickej energie,
- vody.

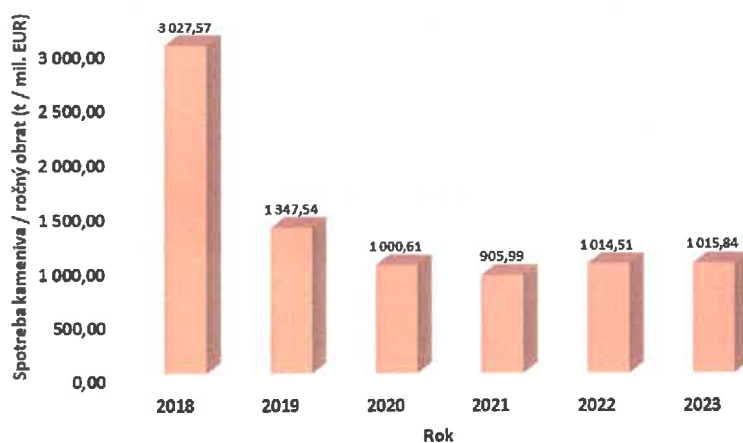
Spotreba materiálov sa v porovnaní jednotlivých rokov odlišuje z dôvodu druhov stavieb i použitých iných materiálov našou spoločnosťou i materiálmi od subdodávateľov.

Tabuľka spotreby materiálov (kamenivo, betón, vedľajší produkt):

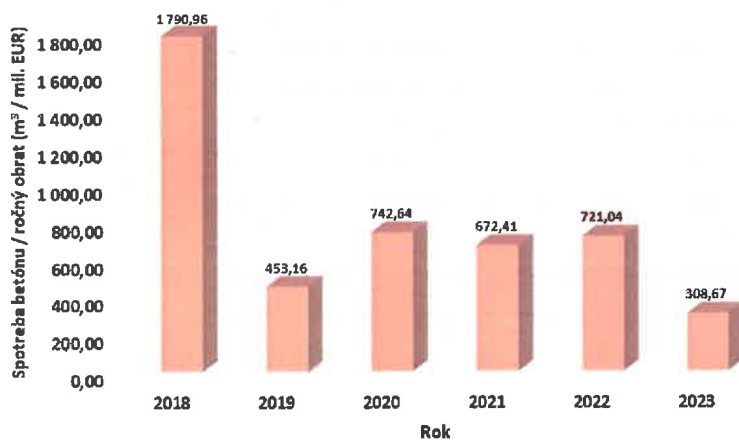
č.	Rok		2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Vstupy A							
1.	Spotreba materiálu na stavbách	Kamenivo (t)	736 203,43	213 185,31	109 436,00	84 049,60	108 153,26	109 689,49
2.		Betón (m ³)	435 502,25	71 691,19	81 221,94	62 380,50	76 867,16	33 329,96
3.		Vedľajší produkt (t) (množstvo odstránených stavebných materiálov využitých ako vedľajší produkt)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 585,00
4.	Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	Ročný obrat (mil. EUR)	243	158	109	93	107	108
5.		Počet produktívnych hodín (h)	161 548	145 782	135 159	110 988	102 467	90 395
6.	Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	Spotreba kameniva / ročný obrat (t / mil. EUR)	3 027,57	1 347,54	1 000,61	905,99	1 014,51	1 015,84
7.		Spotreba kameniva / počet produktívnych hodín (t / h)	4,56	1,46	0,81	0,76	1,06	1,21
8.		Spotreba betónu / ročný obrat (m ³ / mil. EUR)	1 790,96	453,16	742,64	672,41	721,04	308,67
9.		Spotreba betónu / počet produktívnych hodín (m ³ / h)	2,70	0,49	0,60	0,56	0,75	0,37
10.		Vedľajší produkt / ročný obrat (t / mil. EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	51,72
11.		Vedľajší produkt / počet produktívnych hodín (kg / h)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	61,78

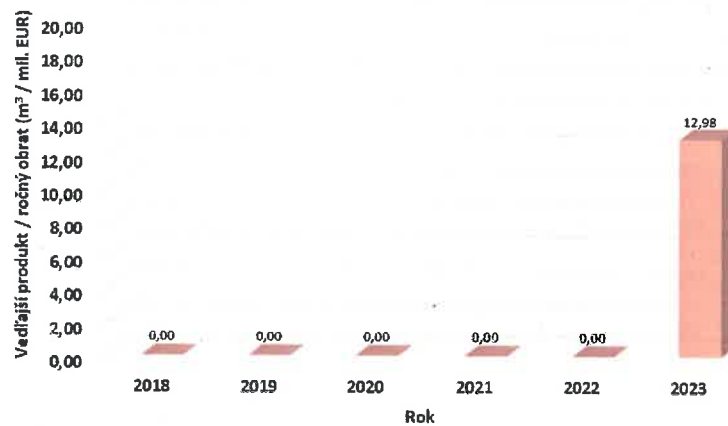
Množstvo spotrebovaného kameniva
na milión EUR obratu za rok v spoločnosti
STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

Množstvo spotrebovaného betónu
na milión EUR obratu za rok v spoločnosti
STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

Množstvo odstránených stavebných materiálov využitých ako vedľajší produkt za rok v spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

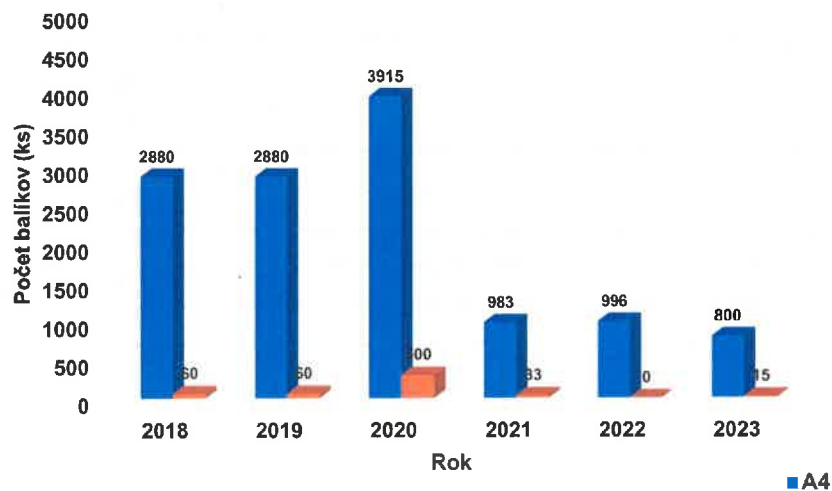
Tabuľka spotreby kancelárskeho papiera, el. energie a vody pre celú administratívnu budovu (AB):

Rok	Kancelársky papier (bal.) formát		Elektrická energia (kWh)	Voda (m ³)
	A4	A3		
2018	2880	60	3 437 961	4 533
2019	2880	60	3 334 250	4 410
2020	3915	300	2 865 165	3 591
2021	983	33	2 898 150	2 995
2022	996	0	2 903 286	3 121
2023	800	15	2 465 440	2 293

Poznámka:

Pri spotrebe papiera sa uvažuje s jednou tretinou celkovej spotreby papiera v budove
 Spotreba elektrickej energie zahŕňa celkovú spotrebu v budove (vrátane všetkých nájomcov)
 Spotreba vody zahŕňa celkovú spotrebu v budove (vrátane všetkých nájomcov)

Spotreba papiera v sídle spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

Pokles spotreby papiera v roku 2023 v porovnaní s predchádzajúcim obdobím bol zapríčinený najmä znížením počtu zamestnancov, ale aj počtom spracovávaných ponúk a realizovaných zákaziek. V tomto prípade však zohráva dôležitú úlohu aj digitalizácia, ktorá podporuje napr. elektronické schvaľovanie a ukladanie informácií priamo v používaných aplikáciách alebo na zdieľaných projektových úložiskách.

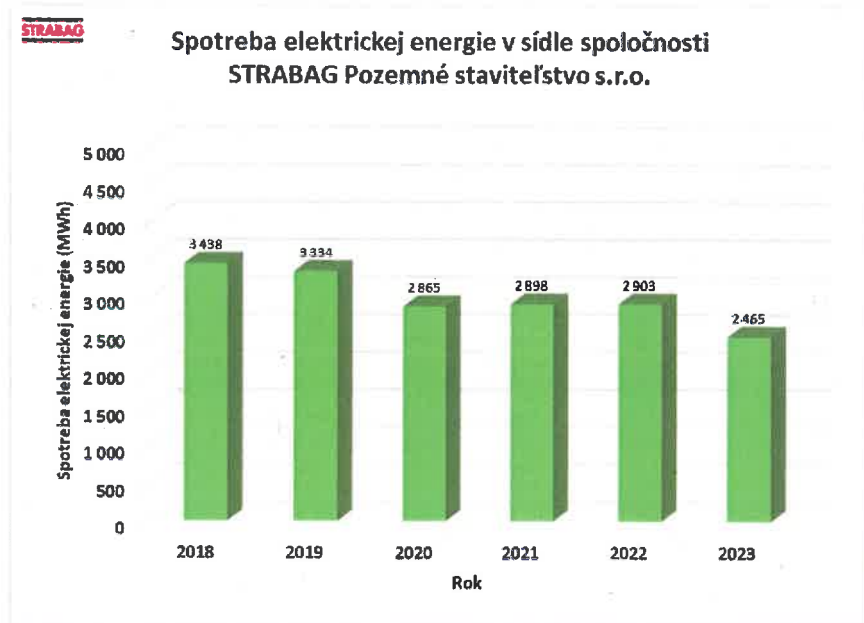
Okrem samotnej spotreby papiera je však dôležité uviesť aj druh použitého papiera. V roku 2019 sme sa prostredníctvom predsedu predstavenstva STRABAG SE, Dr. T. Birtela, spolu so spoločnosťami ako Deutsche Lufthansa AG, Commerzbank AG, Porsche AG, či Deutsche Telekom AG, zapojili do iniciatívy „CEOs FOR RECYCLED PAPER“ na podporu cirkulárnej ekonomiky a ochrany lesov, ktorej cieľom je nahradiť bežne používaný kancelársky papier recyklovaným kancelárskym papierom s environmentálnym označením Modrého Anjela (Blauer Engel). Od tohto obdobia spoločnosť zabezpečuje nákup recyklovaného kancelárskeho papiera.

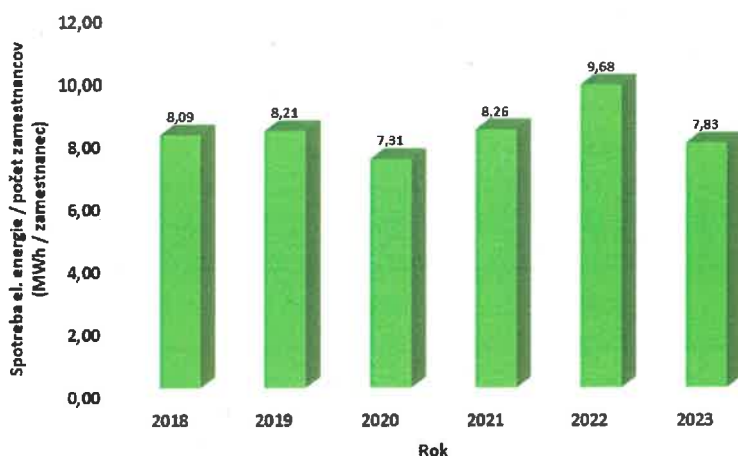
Tabuľka spotreby elektrickej energie na zamestnanca pre celú administratívnu budovu (AB):

Administratívna budova, Mlynské Nivy 61/A, 820 15 Bratislava			
Rok	Elektrická energia (MWh)	Počet zamestnancov	Spotreba el. energie / počet zamestnancov (MWh /)
2018	3 438	425	8,09
2019	3 334	406	8,21
2020	2 865	392	7,31
2021	2 898	351	8,26
2022	2 903	300	9,68
2023	2 465	315	7,83

Poznámka: Spotreba elektrickej energie zahŕňa celkovú spotrebu v budove (vrátane všetkých nájomcov) a počet zamestnancov v budove

Spotreba elektrickej energie na zamestnanca za rok
v sídle spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

Vzhľadom na koncernové politiky v oblasti ochrany životného prostredia a energetickej efektívnosti bola administratívna budova, koncernová centrála STRABAG SE v Bratislave, realizovaná ako energeticky pasívna budova vykurovaná a chladená s využitím geotermálnej energie zeme pomocou tepelných čerpadiel. Tie pracujú na elektrický pohon, pričom z tepelnej energie získanej zo zeme vyrábajú tepelnú energiu potrebnú na vykurovanie a chladenie. Tým dochádza k šetreniu fosílnych palív a zároveň aj 0-ovej produkcii znečisťujúcich látok do ovzdušia. V kancelárskych a rokovacích miestnostiach je vykurovanie a chladenie zabezpečené aktivovaním betónového jadra a podlahovým vykurovaním. Pri vykurovaní v zimných mesiacoch nie sú zanedbateľné ani pasívne solárne zisky z ľahkých presklených fasád, či zisky od vnútorných zdrojov tepla, ktorými sú najmä zariadenia výpočtovej techniky (PC, multifunkčné zariadenia). Celý systém vykurovania a chladenia budovy je riadený z jedného centra, kde sú identifikované aj prípadné poruchové, či havarijné stavy.

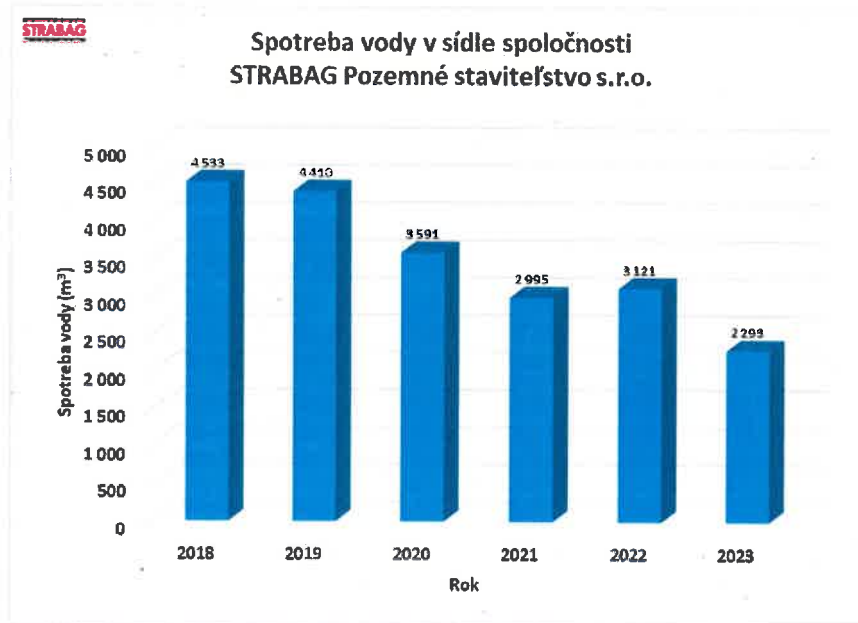
Celkovú spotrebu elektrickej energie v koncernovej centrále ovplyvňuje okrem vykurovania a chladenia aj umiestnenie dátového centra s centrálnymi servermi.

Postupný pokles spotreby elektrickej energie meraný v absolútnych číslach je spôsobený najmä znížením počtu zamestnancov, ale v predchádzajúcich rokoch aj organizačnými opatreniami proti šíreniu ochorenia COVID-19, vďaka ktorému sa viac začala využívať práca z domu („Home office“). K zníženiu došlo aj pri pomernom ukazovateli v prepočte na zamestnanca, nakoľko počet zamestnancov v budove sa nezmenil, ale spotreba elektrickej energie poklesla.

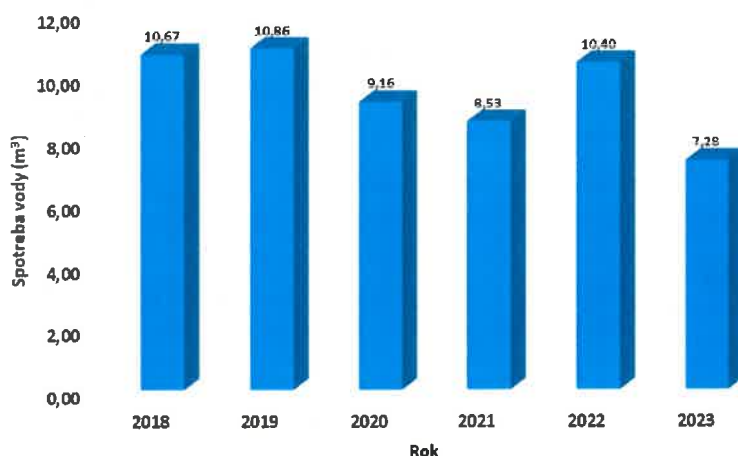
Tabuľka spotreby vody na zamestnanca pre celú administratívnu budovu (AB):

Administratívna budova, Mlynské Nivy 61/A, 820 15 Bratislava			
Rok	Voda (m ³)	Počet zamestnancov	Spotreba vody / počet zamestnancov (m ³ / zamestnanec)
2018	4 533	425	10,67
2019	4 410	406	10,86
2020	3 591	392	9,16
2021	2 995	351	8,53
2022	3 121	300	10,40
2023	2 293	315	7,28

Poznámka: Spotreba vody zahŕňa celkovú spotrebu v budove (vrátane všetkých nájomcov) a počet zamestnancov v budove

Spotreba vody na zamestnanca za rok
v sídle spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

Podobne, ako v prípade spotreby elektrickej energie, aj v prípade spotreby vody dochádza v sídle spoločnosti k poklesu v absolútnych číslach, ktorý sčasti kopíruje aj pomerný ukazovateľ v prepočte na zamestnanca.

Spotreba materiálu, elektrickej energie a vody je meraná za všetky právne subjekty, ktoré v administratívnej budove sídlia. Z tohto dôvodu nie je započítaná do kľúčových indikátorov.

6.3.2.3 Voda

V rámci ochrany vôd sa hodnotí nasledovný celkový ročný vstup:

- spotreba vody na stavbách (m³).

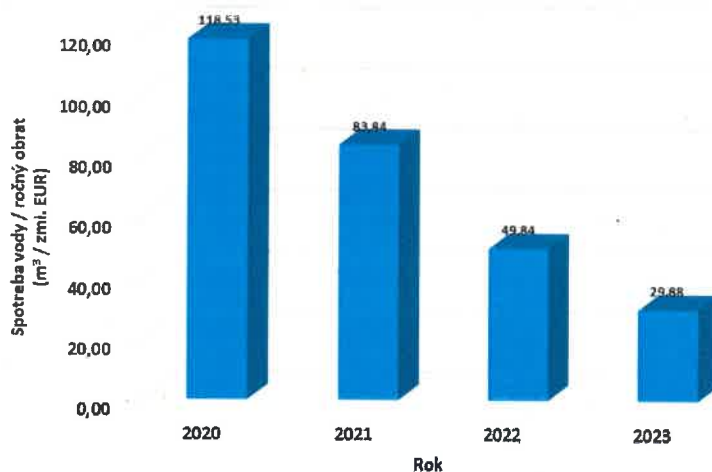
Spotreba vody v administratívnej budove je sledovaná v rámci predchádzajúcej kapitoly 6.3.2.2. Vzhľadom na to, že administratívna budova koncernovej centrály STRABAG SE je sídlom viacerých koncernových spoločností a spotrebu vody nie je možné merať jednotlivo za každú spoločnosť, jej spotrebu nepovažujeme za environmentálny aspekt, ktorý by naša spoločnosť mohla priamo riadiť.

Spotreba vody na stavbách je určená na základe uhradených faktúr za vodu. Spotreba vody na stavbách závisí od použitej technológie výstavby, druhov používaných materiálov, veľkosti, množstva pracovníkov, či od klimatických podmienok. Celkové údaje o spotrebe vody vo významnej miere však ovplyvňuje aj to, či dodávku vody zabezpečuje priamo stavebník (chýbajúce údaje), alebo je dodávka vody zabezpečená našou spoločnosťou.

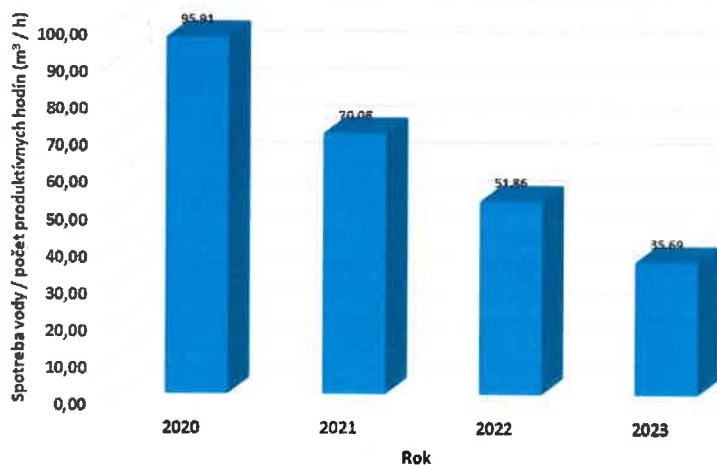
Tabuľka spotreby vody na stavbách:

č.	Rok		2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Vstupy A							
1.	Spotreba vody na stavbách (m ³)	Celková spotreba vody (m ³)	bez údajov	bez údajov	12 963,20	7 778,00	5 313,50	3 226,00
2.	Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	Ročný obrat (mil. EUR)	243	158	109	93	107	108
3.		Počet produktívnych hodín (h)	161 548	145 782	135 159	110 988	102 467	90 395
4.	Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	Spotreba vody / ročný obrat (m ³ / mil. EUR)	bez údajov	bez údajov	118,53	83,84	49,84	29,88
5.		Spotreba vody / počet produktívnych hodín (l / h)	bez údajov	bez údajov	95,91	70,08	51,86	35,69

STRABAG Množstvo spotrebovanej vody na milión EUR obratu za rok v spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

STRABAG Množstvo spotrebovanej vody na produktívnu hodinu za rok v spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

Spotreba vody meraná na milión EUR obratu a produktívnu hodinu postupne klesá.

6.3.2.4 Odpady

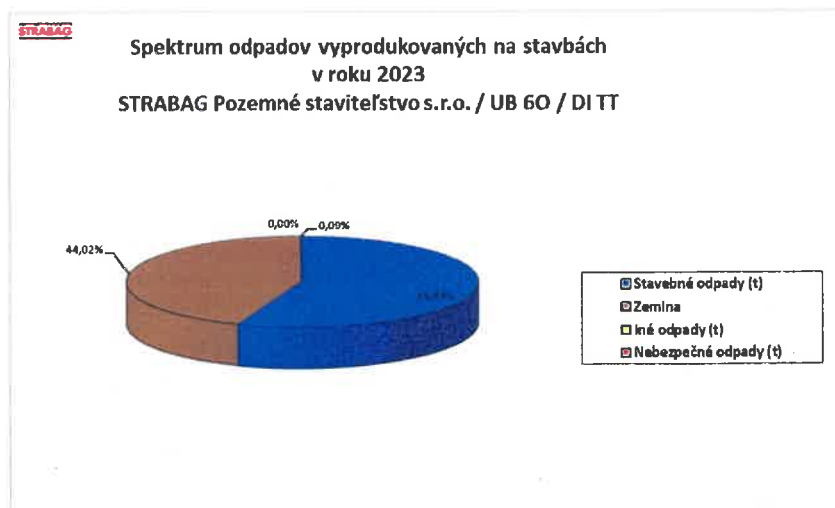
V rámci nakladania s odpadmi sa hodnotia nasledujúce celkové ročné vstupy (viď nasledujúca tabuľka):

- celková ročná produkcia odpadov (t) (ostatné odpady bez zeminy, nebezpečné odpady, a stavebné odpady bez zeminy).

Tabuľka nakladania s odpadmi:

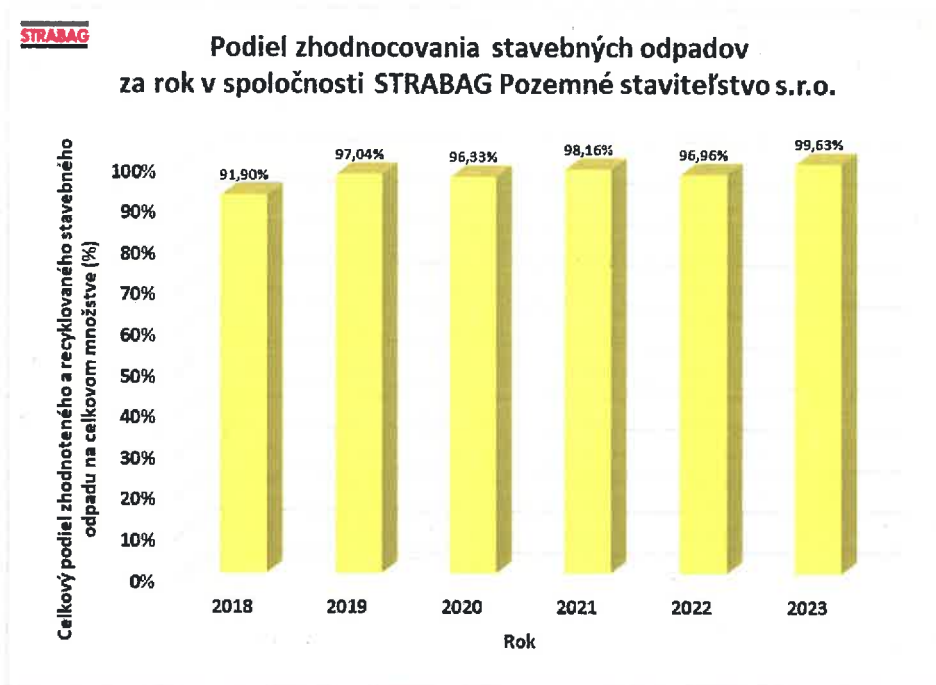
č.	Rok		2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Vstupy A							
1.		Ostatné odpady (bez zeminy) (t)	32 046,03	32 195,41	21 025,72	25 979,31	11 090,42	38 722,82
2.	Celková ročná produkcia odpadov (t)	Nebezpečné odpady (t)	0,00	0,96	3,12	1,94	0,00	0,15
3.		Stavebné odpady (bez zeminy) (t)	31 899,22	32 127,45	20 937,98	25 790,10	11 019,05	38 659,83
4.	Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	Ročný obrat (mil. EUR - ClickView)	243	158	109	93	107	108
5.		Počet produktívnych hodín (h)	161 548	145 782	135 159	110 988	102 467	90 395
6.		Materiálovo zhodnotený stavebný odpad (t)	29 315,03	31 175,29	20 170,31	25 316,06	10 683,56	38 517,50
7.	Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	Produkcia ostatných odpadov / ročný obrat (t / mil. EUR)	131,79	203,51	192,25	280,04	104,03	358,61
8.		Produkcia ostatných odpadov / počet produktívnych hodín (kg / h)	198,37	220,85	155,56	234,07	108,23	428,37
9.		Celkový podiel zhodnoteného a recyklovaného stavebného odpadu na celkovom množstve (%)	91,90	97,04	96,33	98,16	96,96	99,63

Spektrum odpadov vyprodukovaných na stavbách spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o. znázorňuje nasledovný obrázok.

Na základe vyššie uvedeného obrázka je možné vidieť, že medzi významné environmentálne aspekty spoločnosti patria najmä environmentálne aspekty súvisiace so vznikom stavebných odpadov a odpadov zo zeminy (hodnotený v rámci nasledujúceho ukazovateľa „Využívanie pôdy s ohľadom na biodeiverzitu“). Z hľadiska stavebnej spoločnosti však nie je prioritné, koľko sa týchto odpadov počas realizácie stavieb vyprodukuje, ale ako sa s nimi následne nakladá. Z toho

dôvodu bol za kľúčový indikátor v tomto prípade zvolený podiel materiálne zhodnoteného stavebného odpadu na celkovom množstve vyprodukovaného stavebného odpadu.

Ako je vidieť z vyššie uvedeného obrázka, podiel materiálneho zhodnotenia stavebných odpadov dosiahol v rámci sledovaného obdobia v roku 2023 najvyššiu hodnotu (99,63%). Vzhľadom na to, že produkcia odpadov a následné nakladanie s nimi je našim najvýznamnejším environmentálnym aspektom, je pozitívne, že spoločnosti sa dlhodobo darí zabezpečovať materiálne zhodnocovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií, pri čom od roku 2019 podiel materiálneho zhodnocovania neklesol pod 96%.

6.3.2.5 Využívanie pôdy s ohľadom na biodiverzitu

Spoločnosť STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o. realizuje stavby pre investorov stavieb. Nakoľko ide zväčša o väčšie projekty, stavby realizované našou spoločnosťou prešli procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA).

Príslušné Okresné úrady, Odbory starostlivosti o životné prostredie vydávajú na konkrétne stavby stanoviská, vyjadrenia, ktoré sa môžu prenášať priamo do stavebných povolení, v ktorých sú okrem iného zapracované aj povinnosti v oblasti OŽP. Patrí sem i manipulácia s pôdou. Táto je rozdelená na ornicu a na výkopovú zeminu. V stavebnom povolení je určené, ako sa má ornica ďalej využiť. Vhodná výkopová zemina býva používaná na stavbe, z ktorej bola vykopaná, na obsypy, spätné zásypy a na terénne úpravy. Zemina, ktorá opúšťa stavenisko môže byť v zmysle novej legislatívy (vyhláška č. 344/2022 Z. z.) „vedľajším produktom“, alebo sa s ňou ďalej musí nakladať ako s odpadom podľa zákona č. 79/2015 Z. z. Využíva sa na terénne úpravy, zásypy starých štrkovísk na základe platných súhlasov na spätné zasypávanie. Zemina, ktorá ide na skládky odpadov, je využívaná na ich stabilizáciu a rekultiváciu. Jedná sa o zeminu, ktorá svojimi technickými parametrami nespĺňa parametre na využitie pri stavebnej činnosti.

Naším kľúčovým ukazovateľom je zhodnocovanie zeminy činnosťou R5 vrátane spätného zasypávania (SZ), nakoľko v oboch prípadoch dochádza k nahrádzaniu primárnych surovín (zeminy zo zemníkov a kameniva z lomov).

Zemina (a kamenivo), ktorá prešla recykláciou (triedením) činnosťou R5, môže byť na základe Preukaznej skúšky (Skúšky typu) používaná pri ďalšej výstavbe.

V roku 2019 bola výkopová zemina odovzdávaná do zariadení na zber odpadov. Zariadenia na zber odpadov zeminu následne zhodnocujú spôsobmi, ktoré majú určené vo svojich súhlasoch na prevádzkovanie zariadení na zber odpadov.

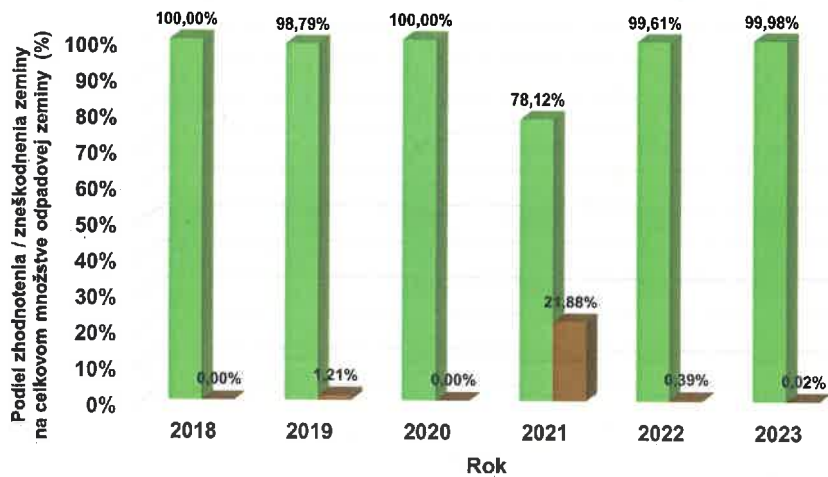
V rámci využívania zeminy sa hodnotia nasledujúce celkové ročné vstupy (viď nasledujúca tabuľka):

- celková ročná produkcia odpadovej zeminy (t).

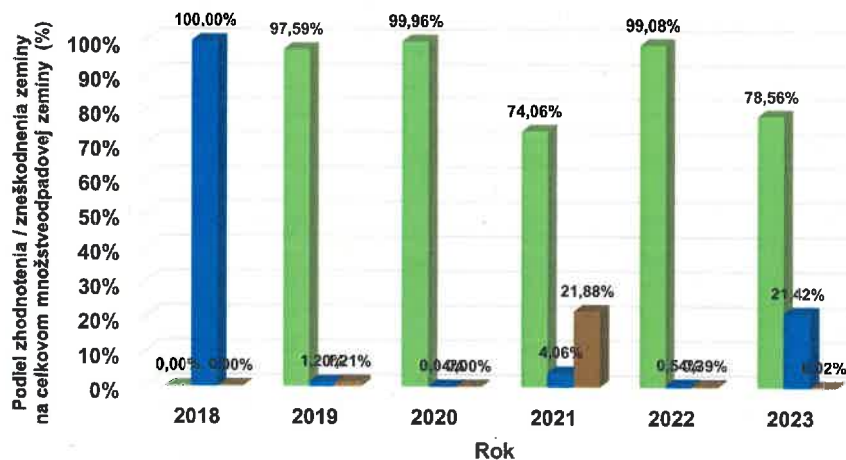
Tabuľka nakladania so zeminou (odpady s kat. č. 17 05 04 a 17 05 06):

Č.	Rok		2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Vstupy A							
1.	Celková ročná produkcia odpadovej zeminy (t)	Odpadová zemina (t)	85 479,93	142 683,08	63 332,10	137 710,01	53 690,03	30 453,86
2.	Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	Ročný obrat (mil. EUR)	243	158	109	93	107	108
3.		Počet produktívnych hodín (h)	161 548	145 782	135 159	110 988	102 467	90 395
4.		Zemina zhodnotená činnosťou V (zber odpadu) (t)	85 479,93	1 706,97	24,05	5 587,00	289,22	6 522,51
5.		Zemina zhodnotená činnosťou R5 (vrátane spätného zasypávania) (t)	0,00	139 249,44	63 308,05	101 993,75	53 193,84	23 925,58
6.		Zemina zneškodnená činnosťou D1 (uloženie na skládke) (t)	0,00	1 726,67	0,00	30 129,26	206,97	5,77
7.		Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	Produkcia zeminy / ročný obrat (t / mil. EUR)	351,53	901,90	579,07	1 484,40	503,63
8.	Produkcia zeminy / počet produktívnych hodín (kg / h)		529,13	978,74	468,57	1 240,76	523,97	336,90
9.	Celkový podiel zhodnotenej zeminy na celkovom množstve odpadovej zeminy (%)		100,00	98,79	100,00	78,12	99,61	99,98
10.	Celkový podiel zhodnotenej zeminy (činnosťou R5 bez zberu) na celkovom množstve odpadovej zeminy (%)		0,00	97,59	99,96	74,06	99,08	78,56
11.	Celkový podiel zhodnotenej zeminy (činnosťou V) na celkovom množstve odpadovej zeminy (%)		100,00	1,20	0,04	4,06	0,54	21,42
12.	Celkový podiel zeminy uloženej na skládkach na celkovom množstve odpadovej zeminy (%)		0,00	1,21	0,00	21,88	0,39	0,02

Podiel zhodnocovania a zneškodňovania odpadovej zemin (odpadov s kat. č. 17 05 04 a 17 05 06) na stavbách spoločnosti STRABAG Pozemné staveľstvo s.r.o.

Podiel zhodnocovania a zneškodňovania odpadovej zemin (odpadov s kat. č. 17 05 04 a 17 05 06) na stavbách spoločnosti STRABAG Pozemné staveľstvo s.r.o.

Ochrana biodiverzity na konkrétnej stavbe vychádza z vyjadrení príslušných orgánov štátnej správy a z príslušných Správ o hodnotení z posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) ktoré sú zverejnené na stránkach Ministerstva životného prostredia SR. Požiadavky na ochranu prírody a krajiny sú prenesené do Plánu OŽP pre realizáciu stavby. Tieto požiadavky sa môžu týkať špecifických opatrení, ktoré je nevyhnutné dodržiavať na plochách s vyšším stupňom územnej ochrany, ako sú chránené krajinné oblasti, mokrade, chránené vtáčie územia zaradené do siete NATURA 2000 a pod. alebo na plochách s výskytom chránených rastlín a živočíchov s vyšším stupňom druhovej ochrany. Pred realizáciou stavby je na stavenisku vykonávaný dendrologický posudok oprávnenou osobou. Stromová vegetácia, ktorá zostáva na pozemku stavby je chránená podľa platných právnych predpisov (uvedené v Pláne OŽP pre realizáciu stavby). Ak sa na stavenisku vyskytnú chránené alebo aj nechránené živočíchy (napr. divé kačky,

sovy...), je prizvaný pracovník Štátnej ochrany prírody, resp. pracovník Poľovníckeho zväzu, ktorý zabezpečí jeho prenesenie do bezpečia.

S výnimkou roku 2021 sa spoločnosti darí zabezpečiť materiálne zhodnotenie zeminy takmer na 100%.

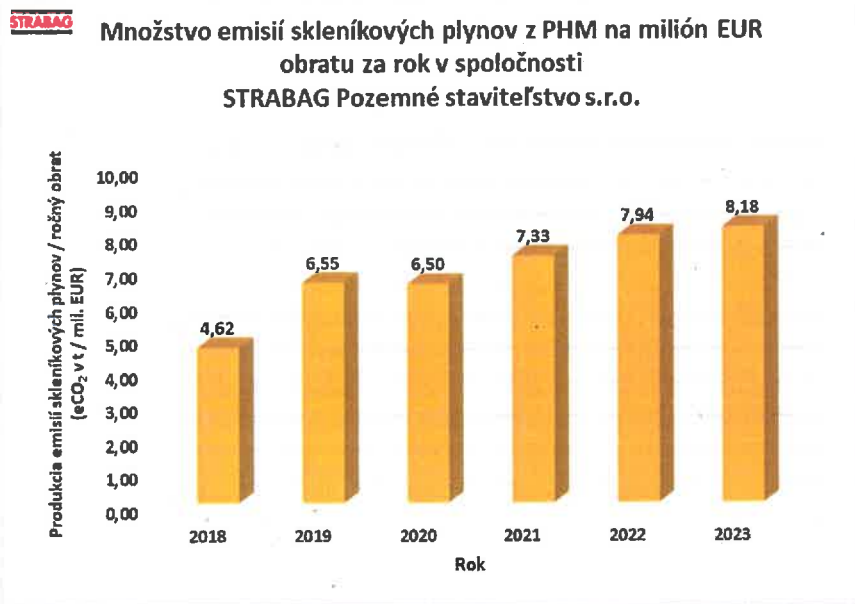
6.3.2.6 Emisie

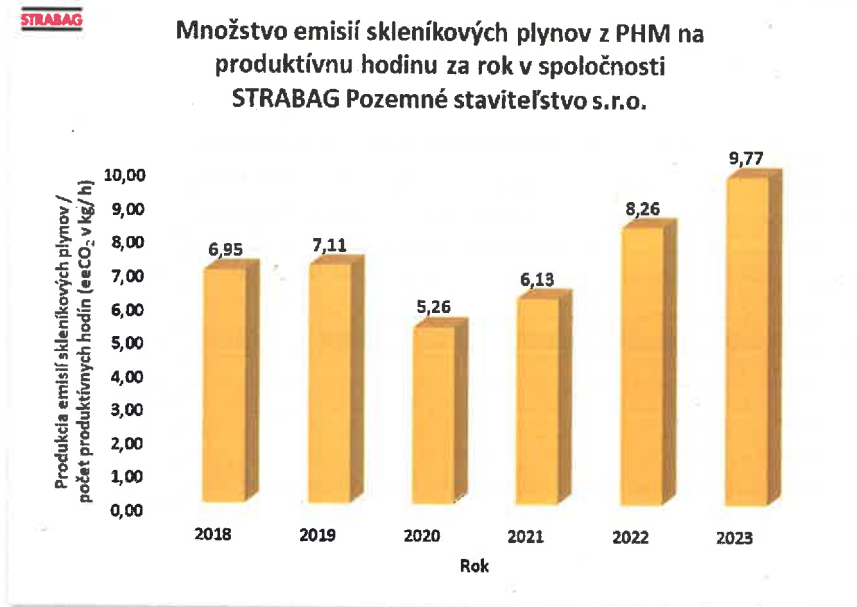
V rámci ochrany ovzdušia sa hodnotia nasledovné celkové ročné vstupy (viď nasledujúca tabuľka):

- celkové ročné emisie skleníkových plynov z pohonných hmôt (vyjadrené v tonách ekvivalentu CO₂).

Tabuľka emisií:

č.	Rok		2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Vstupy A							
1.	Celkové ročné emisie skleníkových plynov z pohonných hmôt (t)	Ekvivalent CO ₂ (t)	1 123,00	1 037,00	711,00	680,00	846,00	883,00
2.	Výstupy B (ročná referenčná hodnota odrážajúca činnosť organizácie)	Ročný obrat (mil. EUR)	243	158	109	93	107	108
3.		Počet produktívnych hodín (h)	161 548	145 782	135 159	110 988	102 467	90 395
4.	Kľúčový ukazovateľ R (pomer medzi A a B)	Produkcia emisií skleníkových plynov / ročný obrat (eCO ₂ v t / mil. EUR)	4,62	6,55	6,50	7,33	7,94	8,18
5.		Produkcia emisií skleníkových plynov / počet produktívnych hodín (eCO ₂ v kg / h)	6,95	7,11	5,26	6,13	8,26	9,77

Celkové ročné emisie skleníkových plynov z PHM na celkový ročný obrát kolíšu najmä v závislosti od samotnej referenčnej hodnoty finančného objemu výkonu a počtu produktívnych hodín. Množstvo emisií skleníkových plynov z PHM viac-menej kopíruje množstvo spotrebovaných PHM analyzovaných v rámci prvej kapitoly venovanej kľúčovým indikátorom „Energia“. Pokles množstva emisií skleníkových plynov vyjadrený ako ekvivalent CO₂ viditeľný v rokoch 2020 – 2021 najmä pri druhom pomernom ukazovateli v prepočte na produktívnu hodinu odzrkadľuje obdobie COVID-19, kedy bol obmedzená mobilita obyvateľstva a práca na „Home Ofiice“.

Množstvo emisií skleníkových plynov z PHM na milión EUR obrátu, vyjadrené ako ekvivalent CO₂, dosiahol v roku 2023 hodnotu 8,18 t a 9,77 kg na produktívnu hodinu. Vzhľadom k tomu, že v rámci spoločnosti prebiehali veľké organizačné zmeny, vrátane rozdelenia na dva samostatné právne subjekty, po ustálení zákaziek, stavu zamestnancov a zavedením nastavených opatrení do praxe by sa spoločnosť STRABAG Pozemné staveľstvo s.r.o. mala dostať na cestu postupného znižovania uhlíkovej stopy.

Uhlíková stopa organizácie z administratívnych procesov je takmer nulová.

Produkcija skleníkových plynov meraná ako ekvivalent CO₂ je závislá najmä od environmentálnych ukazovateľov a podmienok, ktoré ovplyvňujú spotrebu energie. Z tohto pohľadu je kľúčová najmä orientácia na obnoviteľné zdroje energie, ako je to v prípade koncernovej centrály STRABAG SE, kedy veľká časť generovanej energie určenej na vykurovanie a chladenie budovy pochádza z geotermálnej energie Zeme. Odhaduje sa, že cca dve tretiny z celkovej spotreby energie pokrývajú práve tepelné čerpadlá, čo predstavuje aj značnú redukciu potenciálne vyprodukovaných emisií. Vzhľadom na to, že v sídle spoločnosti STRABAG Pozemné staveľstvo s.r.o. sú namiesto spaľovacích jednotiek inštalované tepelné čerpadlá, produkcia skleníkových plynov súvisiaca so spotrebou energie na danom mieste je takmer 0-vá.

Elektrická energia v sídle spoločnosti bola v roku 2022 zabezpečená prostredníctvom jej nákupu od dodávateľa, ktorý deklaruje nákup elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov.

Nepriame emisie spojené so spotrebou nakupovanej energie a ďalšie nepriame emisie z administratívnych procesov sú zanedbateľné.

Správa koncernovej centrály STRABAG SE je v rézii koncernovej spoločnosti STRABAG s.r.o., resp. STRABAG BRVZ s.r.o., spoločnosť STRABAG Pozemné staveľstvo s.r.o. nemá vplyv na nákup elektrickej energie.

6.3.2.7 *Ďalšie relevantné ukazovatele výsledkov v oblasti životného prostredia*

Ďalšie relevantné indikátory vplyvu na životné prostredie nie sú stanovené.

Spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** každoročne podáva správu o svojom vplyve na životné prostredie týkajúcom sa konkrétnych environmentálnych aspektov a kľúčových indikátorov určených v Environmentálnom vyhlásení.

7 Ďalšie faktory týkajúce sa vplyvu činnosti organizácie na životné prostredie

7.1 Havarijná pripravenosť

Havarijná pripravenosť a reakcia na havárie zabezpečuje zmiernenie nechcených environmentálnych vplyvov. V súvislosti s realizáciou zákaziek spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** možno konštatovať minimálnu možnosť vzniku havarijnej situácie. Teoreticky môže dôjsť k havárii alebo havarijnej situácii:

- únikom látok, ktoré sú škodlivé pre povrchové a podzemné vody,
- kontamináciou pôdy,
- únikom látok, ktoré sú škodlivé pre ovzdušie,
- požiarom.

Identifikácia havarijných situácií je podchytená v Registroch environmentálnych aspektov, kde sú identifikované a uvedené aj možné dopady činností pri havarijných stavoch prevádzky – potenciálny vznik havárie a nehody do životného prostredia. Organizácia má stanovené postupy na riešenie havárie a sú vykonávané školenia a nácvik havarijnej pripravenosti. Na stavbách sú vždy dostupné havarijné súpravy. Organizácia má spracované všeobecné núdzové plány a v prípade právnej požiadavky alebo požiadavky zainteresovaných strán je vypracovaný aj samostatný rozsiahly Havarijný plán pre konkrétnu stavbu v zmysle §39 vodného zákona.

7.2 Súlad s požiadavkami právnych predpisov

Vplyv činnosti spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s. r. o.** na dodržiavanie právnych ustanovení vzhľadom na výrazný vplyv na životné prostredie je trvalo monitorovaný. Všeobecne sú monitorované a / alebo merané nasledovné zložky životného prostredia:

- spotreba energie,
- spotreba materiálu a surovín,
- produkcia odpadov,
- počet splnených environmentálnych cieľov,
- počet sťažností, pokút a iných negatívnych udalostí,
- počet havárií s negatívnym vplyvom na životné prostredie.

Ďalej môžu byť stanovené merania na základe významnosti environmentálnych aspektov a potrieb kontroly na dosiahnutie stanovených cieľov a cieľových hodnôt. Na meranie a monitoring v oblasti životného prostredia sa nepoužívajú vlastné meracie zariadenia. Výsledky monitorovania a merania slúžia ako podklad na vyhodnotenie environmentálneho správania spoločnosti a na hodnotenie súladu s požiadavkami právnych a iných predpisov.

Používané metódy hodnotenia súladu:

- prevádzkové kontroly,
- interné a externé audity,
- hodnotenie súladu s využitím checklistu, pozorovania a pohovorov s pracovníkmi,
- merania (v prípade právnej požiadavky alebo požiadavky zainteresovaných strán).

Hodnotenie súladu s požiadavkami právnych predpisov je súčasťou Preskúmania manažmentom.

8 Hlavné právne ustanovenia týkajúce sa životného prostredia

8.1 Všeobecne

Základnou požiadavkou systému manažérstva environmentu je súlad všetkých činností s právnymi a inými požiadavkami, ktorým spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** podlieha. Preto si organizácia stanovila postup na zisťovanie, dostupnosť a udržiavanie všetkých právnych a iných požiadaviek, ktoré sú pre ňu platné a ktoré sa priamo dotýkajú jej procesov, činností, produktov a služieb. Sú to napr.:

- smernice, zákony, nariadenia vlády, vyhlášky,
- stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, povolenia a rozhodnutia orgánov štátnej správy a miestnej samosprávy,
- zmluvy, oprávnenia atď.

Právne predpisy týkajúce sa spoločnosti **STRABAG Pozemné stavitel'stvo s.r.o.** sleduje Koordinátor pre systémy manažérstva pre Slovensko denne, na základe notifikácie z portálov www.slov-lex.sk a www.epi.sk. Všetky právne predpisy sú aktualizované v Registri právnych predpisov, ktorý je následne ukladajú na intranetové stránky spoločnosti STRANET. V prípade, že je nový právny predpis alebo novela právneho predpisu pre spoločnosť relevantná, prebieha komunikácia s Environmentalistkou / Koordinátorkou OŽP, na základe ktorej je stanovený návrh opatrení na ich splnenie a časový rámec. Konkrétne právne požiadavky spoločnosť identifikuje v interných smerniciach, najmä v procesnej smernici č. 2.4.1 PS 01 Riadenie ochrany životného prostredia a v Plánoch OŽP pre konkrétne stavby.

Prehľad základných právnych predpisov týkajúcich sa OŽP je uvedený v Prílohe č. 3 tohto Environmentálneho vyhlásenia.

Prehľad základných predpisov týkajúcich sa ochrany životného prostredia

Názov právneho predpisu	Revízia platnosti k 27.5.2024
Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon FZ ČSFR č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 24/2002 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon FZ ČSSR č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom poriadku v znení neskorších predpisov	Nahrádza zákon č. 50/1976 Zb.
Zákon č. 201/2022 Z. z. o výstavbe v znení neskorších predpisov	Nahrádza zákon č. 50/1976 Zb.
Zákon NR SR č. 351/2012 Z. z. o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme Európskej únie pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov	V platnosti
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutie komisie 2001/681/ES a 2006/193/ES v platnom znení	V platnosti
Zákon NR SR č. 300/2005 Z. z. - Trestný zákon v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidencnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 382/2018 Z. z. o skládkovaní odpadov a uskladnení odpadovej ortuť v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 344/2022 Z. z. o stavebných odpadoch a odpadoch z demolií	V platnosti
Oznámenie MŽP SR č. 368/2015 Z. z. o vydaní výnosu o jednotných metódach analytickej kontroly odpadov	V platnosti
Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc	V platnosti
Zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) v znení neskorších predpisov	V platnosti
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzení chemikálií (REACH) a o zrušení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/ES a smerníc Komisie 91/155/ES, 93/67/ES, 93/105/ES a 2000/21/ES v platnom znení	V platnosti
Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene a zrušení smerníc 67/548/ES a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1097/2006 v platnom znení	V platnosti

Názov právneho predpisu	Revízia platnosti k 27.5.2024
Zákon NR SR č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 254/2023 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane ovzdušia	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 255/2023 Z. z., ktorou sa ustanovujú informácie podávané Európskej komisii a požiadavky na vypracovanie národných emisných inventúr	V platnosti
Zákon č. 190/2023 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia	V platnosti
Zákon č. 286/2009 Z. z. o fluórových sklenkových plynoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov	V platnosti
Zákon NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)	V platnosti
Nariadenie Vlády SR č. 167/2015 Z. z. o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 418/2010 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaošchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vód	V platnosti
Zákon NR SR č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov	V platnosti
Vyhláška MŽP SR č. 261/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov a postup ich schvaľovania v znení neskorších predpisov	V platnosti

8.2 Vyhlásenie o dodržiavaní právnych predpisov

Vyhlasujeme, že dodržiavame požiadavky právnych a iných predpisov relevantných pre spoločnosť **STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.** v oblasti ochrany životného prostredia a že tento súlad zabezpečujeme trvalým sledovaním a vyhodnocovaním v zmysle ustanovenia čl. 9.1.2 normy ISO 14001: 2015.

9 Budúci termín environmentálneho vyhlásenia

Ďalšie aktualizované Environmentálne vyhlásenie bude spracované v prvej polovici roka 2025 pri príležitosti ďalšieho environmentálneho overovania v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009, v znení nariadenia komisie (EÚ) 2018/2026 z 19. decembra 2018, ktorým sa mení a dopĺňa príloha IV nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS).

10 Záver

Environmentálne vyhlásenie aktualizovali:

.....
Ing. Radoslav Zajac
Kordinátor pre SM pre Slovensko (STRABAG SE)

.....
Ing. Jozef Pagáč
Poverenec pre systémy manažérstva
pre direkciiu a
Predstaviteľ manažmentu pre EMAS

.....
Ing. Mária Pastirčíková
Environmentalistka / Kordinátorka OŽP

Za spoločnosť **STRABAG Pozemné stavitelstvo s.r.o.:**

.....
Ing. Martin Volčko
Technický riaditeľ Direkcie TT
konateľ spoločnosti

.....
Ing. Vladimíra Urbanová
Ekonomická riaditeľka Direkcie TT
konateľka spoločnosti

V Bratislave dňa: 27.5.2024

Zoznam príloh:

- 1) Konzern-Organigramm 2024
- 2) Organizačná schéma spoločnosti
- 3) Prehľad základných právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia

11 Meno a akreditačné číslo alebo číslo licencie environmentálneho overovateľa a dátum schválenia

Akreditovaný environmentálny overovateľ:

QUALIFORM, a.s. – úsek certifikácie, akreditovaný environmentálny overovateľ č. CZ-V-5005.

Dátum schválenia: 26.6.2024

Podpis:

Priloha č. 1: Konzern-Organigramm 2024

NORTH + WEST

Maß In Charge: Jörg RÖßLER

Group Division Building Construction and Engineering

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

INTERNATIONAL + SPECIAL DIVISIONS

Maß In Charge: Christoph WANKER

Group Division Construction and Special Divisions

101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

SOUTH + EAST

Maß In Charge: Alfred WITZL

Group Division Construction and Special Divisions

201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

SERVICE COMPANIES

Maß In Charge: Klemens HASELSTERNER

Central Staff Division Audit Department

301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Príloha č. 2: Organizačná schéma spoločnosti

Organizačná štruktúra spoločnosti STRABAG Pozemné staviteľstvo s.r.o.

DIR TT

